

Fabrikalardan makina sesinden önce İşçinin Sesi gelecek!
Yıl:17 Sayı:416

İŞÇİNİN SESİ

Gün örgütlenme günüdür!
Mayıs 1991

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN! BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ BİRLEŞİN! KARKERÊN HEMÛ WELATAN YEKBIN!

TKP ulusal sorunda tutum mu değiştirdi

Ayrılma hakkını savunmak, ayrılmayı savunmak değildir

Körfez savaşı ve ardından Irak Kürt liderliğinin emperyalizmle işbirliği içinde başlattığı ayaklanma girişimi, Türkiye devrimci hareketlerinin ulusal sorun üzerine yanılgılarının gün ışığına çıkmasına neden oldu. Kürt sorununda, emperyalizm desteği ile kolayca elde edileceği sanılan sözde bağımsızlığı ulusal sorunun tek ve gerçek çözümü gibi görenler oldu.

Bu yanlışa karşı tutumumuzu ve çıkan yazılarımızı izleyen bazı devrimciler, "TKP ayrılma hakkını koşulsuz olarak savunduğunu söylüyordu, şimdi tutum mu değiştirdi" diye soruyor. Soruyu böyle sormak, bu devrimcilerin hem ulusal sorunda Marksist anlayışı derinlemesine kavramamış olduklarını, hem de TKP'nin tutumunu bilmediklerini gösteriyor.

Türkiye devrimci solunda, söylenenleri işine geldiği gibi anlamak yaygın bir hastalıktır. Bu nedenle, Partimizin ulusal sorundaki ilkeli tutumunu işlerine geldiği gibi, tek yönlü algılamaları doğaldır. O nedenle önce partimizin programının bu konuda ne dediğini hatırlatalım.

TKP Programı'nda Kürt sorunu

TKP Programı'nın 4. bölümünün 5. ayrımı "Ulusal sorun: bir devlette iki ulus" başlığı altında Partimizin tutumunu anlatır. Bu bölümü hatırlayalım:

"Ulusal baskıların, ezilen ulusların varlığı, emek-sermaye çelişkisini bulandırır, gözlerden saklanmasını kolaylaştırır, halklar arasına düşmanlık sokar. Ulusal sorunun demokratik yoldan çözümü, uluslar arasındaki düşmanlıkları ortadan kaldırmanın tek yoludur. Ulusların kendi yazgılarını belirleme hakkına saygı, toplumun demokratikleşmesi için zorunludur.

"Komünistler, her türlü ulusal eşitsizliğin, ulusal baskının, ayrıcalığın düşmanıdırlar. Ezen ulus şovenizmine karşı ezen ulus proletaryasının enternasyonalist eğitimini vazgeçilmez bir görev sayarlar. Her türlü ezilen ulus dar görüşlülüğüne de karşı çıkarlar.

"Komünistler ulusal sorunda, yaşanan anda varolmayan sorunları yapay olarak zorlamaz, tarihsel gelişmenin önlerine koyduğu sorunları proletaryanın çıkarları doğrultusunda çözmek için savaşırlar.

"*Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur*

"Bugün Türkiye'de ulusal sorun Kürt sorunudur. Türkiye devleti sınırları içinde Kürt ulusu ezilen ulustur. Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin iç sömürgesidir.

"Ulusal sorunda komünistlerin ilkesi, 'ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi' hakkıdır. Bu hakkın özü, *ayrılma*, ayrı devlet kurma hakkıdır. Türkiye Komünist Partisi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız koşulsuz benimsemiştir.

"Ulusların kendi yazgılarını özgürce çizme hakkını savunmak, ayrılmayı savunma anlamına gelmez. Ayrılma hakkının öteki yüzü birleşme özgürlüğüdür. Pratikte ayrı devlet kurulmasını destekleme, işçi sınıfının genel çıkarları çerçevesinde belirlenir. Komünistler genel olarak ulusların küçük ulusal devletlere parçalanmasını değil, onların kardeşçe, her türlü ulusal baskıdan kurtulmuş olarak gönüllü birliğinin sağlanmasını isterler.

"Komünistler, Kürt sorununda ayrılmayı değil özgür birleşmeyi istiyorlar. Ayrılma özgürlüğünün olmadığı yerde birleşme özgürlüğünden sözedilemeyeceğini biliyorlar.

"Kürt komünistlerinin görevi, Kürt ulusunun öteki uluslarla birleşme özgürlüğünü ve tüm ülkelerin işçilerinin birliğini savunmak, ezilen ulus dar görüşlülüğüne ve ulusçuluğa karşı savaşmaktır. Bunlar, proletarya enternasyonalizminin yüklediği görevlerdir.

"Ayrılma hakkı da, birleşme özgürlüğü de, ancak tam demokratik bir ortamda yaşama geçebilir. Türkiye'de finans-kapital erki yıkılmadan Kürt halkı kendi yazgısını özgürce çizemez.

"Kürt sorunu Türkiye devriminde kilit bir sorundur. Düşman ortaktır. Tek seçenek, tek bir devrim hareketinde güçleri birleştirmektir.

"Kürt sorununun çözümü, Türkiye'de ileri demokratik halk devriminin zaferinden geçmektedir." (*TKP Programı*, İşçinin Sesi Yayınları, s.48-50, Eylül 1985)

TKP Programı'nda, sorunun tüm yönlerini kapsayan tutumumuz böyle özetlenmiştir. TKP'nin tutumu, soruna işçi sınıfı açısından bakar, Kürt ulusal sorunu ile Türkiye devrimi arasındaki bağı ortaya koyar. Ezen ulus komünistlerine ve ezilen ulus komünistlerine, proletarya enternasyonalizmi temelinde birbirini tamamlayan ikili görevi belirler. Ortak kavganın temellerini atar,devrimden sonra da ayrılmayı değil eşitlik ve gönüllülük temelinde birliği savunur.

İlkeli tutum, ilkeli çalışma

Programdaki bu Leninci tutum, partinin günlük ajitasyon ve propaganda çalışmasında sürekli olarak izlenmiştir. Kürt sorununu Türkiye devriminin kilit bir sorunu olarak gördüğümüz için, ve Türkiye işçi sınıfının enternasyonalist eğitiminin temelini oluşturduğu için "Kürt halkına ayrılma hakkı" sloganı her eylemimizde yükseltilmiştir.

"Ve ileri demokratik halk devriminde Türkiye proletarya hareketiyle Kürt ulusal hareketinin kopmaz bağlaşıklığını sağlayabilecek tek belgi 'ayrılma hakkı'dır." (R. Yürükoğlu, Kürt Sorunu'nun 2. Baskısına Önsöz, *İşçinin Sesi*, Ekim 1980, sayı:140, s.12)

Bu sloganın ısrarla yükseltmemizin iki yönü daha vardır. Birincisi eski, menşevik yönetimi altında TKP, ulusal sorun konusunda oportünist, sosyal şöven bir hat izlemiştir. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı reddedilmiş, ayrılma hakkı yok sayılmıştır. Türkiye işçi sınıfına yanlış bilinç verilmiştir.

Partimizde Leninci kanat, oportünizme karşı açık savaşıma başladığında, kavganın önemli bir konusu ulusal sorunda tutum olmuştur. Bu kavga içinde Leninistler, ulusal sorun üzerine görüşleri geliştirmişler, ayrılık çizgilerini belirlemişlerdir. Kürt sorununda Leninci tutumumuzu yansıtan, "Kürt halkına ayrılma hakkı" sloganı partimizi oportünizmden ayıran temel bir slogan olmuştur.

"Ulusal sorunda komünistlerin belgisi, 'ulusların yazgılarını kendilerinin belirlemesi hakkı'dır. Bu hakkın özü, *ayrılma*, ayrı devlet kurma hakkıdır. Türkiye Komünist Partisi'nin Leninci kesimi, Kürt ulusunun ayrılma hakkını kayıtsız-koşulsuz benimsemiş, bunu *Konferans* kararlarıyla bağlayıcı tutum olarak koymuştur. Böylece, kendisini, TKP'nin oportünist kesiminden bir kez daha ayırmıştır." (R. Yürükoğlu, agy, s.12)

İkinci yön de partimizin geçmişte yaşadığı oportünizmle bağlıdır. Partimizin geçmişindeki oportünist tutumun zararlı sonuçlarından biri, Kürt devrimcilerinde Türkiyeli komünistlere karşı güvensizlik doğması olmuştur. TKP'nin Lenincileri, Kürt devrimcilerindeki bu güvensizliği gidermenin, Kürt işçi ve emekçilerini komünizm davasına kazanmanın, ortak mücadeleyi yükseltmenin yolunun, ayrılma hakkını kayıtsız-koşulsuz savunmak olduğunu bilerek bu sloganı özellikle vurgulamıştır.

"Kürt yoldaşlarda çokca görülen 'ayrılıkçı' eğilimin en önemli (ve haklı) nedeni güvensizliktir. Türkiye Kürdistanı'nın, Türk sömürgeci devleti tarafından asırlar boyu giden sömürüsü yalnızca Kürdistan emekçisinin Türk egemen sınıfına (kapitalizmle birlikte burjuvazisine) karşı nefretini ve kinini arttırmadı. Aynı zamanda, Kürt emekçisinde Türk emekçisine, hatta işçisine karşı bile bir güvensizlik yarattı. Türk komünistlerinin 1920'den bu yana Kürt sorununda takındıkları şövenist tutum bu güvensizliği haklı olarak besledi ve güçlendirdi. Bu tarihsel gerçeği dikkate almayan bir komünist çalışma, Kürt işçisinin ve emekçisinin gönlünü kazanamaz. Türk komünistleri için sorun, Kürt halkının güvenini kazanmaktır. Türk işçisinin enternasyonalist eğitimini sağlamadan da bu güven kazanılamaz." (R.Yürükoğlu, agy, s.13)

Yanılgı bizde değil

Siyasi hattımızı bu slogan düzeyinde kavrayanlar, tutumumuzun diğer yanını vurguladığımızda bunu bir tutum değişikliği sanıyorlarsa bu onların yanılgısıdır. Bizim tutumuz açıktır: Ayrılma hakkını kayıtsız-şartsız savunuyoruz, ama ayrılmayı değil, gönüllü birliği istiyoruz.

" Komünistler olarak, Kürt sorununda ayrılmayı değil, birleşmeyi, *özgür birleşmeyi* istiyoruz. Tam da bu nedenle, "ayrılma hakkı"nı ikircimsiz ve koşulsuz olarak savunuyoruz. Çünkü ayrılma özgürlüğünün olmadığı yerde, birleşme özgürlüğünden de söz edilemeyeceğini biliyoruz.

" '...Tüm ezilen ve eşitsiz ülkeler için ayrılma özgürlüğünü istiyorsak, bu *ayrılmayı tercih ettiğimiz için değil, yalnızca*, zora dayanan birleşmeden farklı olarak *özgür, gönüllü* birleşmeden ve kaynaşmadan yana olduğumuz içindir. *Tek* neden budur.' (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce Basım, c.23, s.64- 66,67-68)" (R. Yürükoğlu, agy, s.12)

Kaldı ki bugün önümüze gelen sorun devrimden sonra işçi sınıfı düzeni altında ayrılma hakkını kullanmak sorunu da değildir. Bugün önümüzdeki sorun, emperyalizmin desteği altında, Irak'da kurulacak sözde "bağımsız" bir Kürt devletini desteklemek ya da desteklememektir. Ulusal sorunun sınıf mücadelesiyle ve devrimle bağını unutanlar, böyle bir ulusal bağımsızlığı destekliyorlar ve bunu desteklemeyen TKP'yi birden tutum değiştirmiş, sosyal şöven, Kemalist gibi suçluyorlar.

Onlar, böyle bir ulusal bağımsızlığı destekleyerek, Kürt burjuvazisinin temsil ettiği ulusal çıkarları ve artık hiç gizlisi kalmayan emperyalist çıkarları, işçi sınıfının kavgasının önüne koyuyorlar. Bu, ne kadar devrimci ya da Marksist görünümle gizlenmeye çalışılsa da, yalnızca milliyetçiliktir.

Türkiye Komünist Partisi, ulusal sorunda tutumunu ortaya koyarken, sorunun tehlikeler taşıyan ezilen ulus milliyetçiliği yönünü de görmüştür. Kürt devrimcilerinin ayrı partide örgütlemesini savunmak ile başlayan bu eğilim, Türkiye Kürdistanı'nda ayrı bir devrim tezini savunmak gibi çeşitli aşamalardan geçerek, gittikçe açık milliyetçi konuma gelmiştir. TKP bu konuda da Kürt devrimcilerine yoldaşça eleştiri ve uyarıda bulunmuştur:

"Komünistler olarak, hele tek bir devlet sınırı içindeki işçileri ulusa göre bölmenin, ayrı partide (parti ayrı oldu mu, sendika, kooperatif, dernek vb. ayrı olmak durumundadır) örgütlenmenin aşırı zararlı ve yanlış olduğu görüşündeyiz. Türk komünistleri, ayrılma hakkını ardıcıl olarak savunacaklardır. Kürt komünistleri de, *tüm* işçilerin *koşulsuz* birliğini savunmalıdırlar. Lenin'in şu sözleri tüm komünistler için tutum belirleyici olmalıdır:

"...

" '...Ezilen ulusların sosyalistleri, ezilen ulusun işçileriyle ezen ulusun işçilerinin, örgütsel birliği de içeren tam ve kayıtsız koşulsuz birliğini savunmalı ve gerçekleştirmelidir. Bu olmadan proletaryanın bağımsız siyaseti savunulamaz...' (Lenin, 'Sosyalist Devrim ve Ulusların Kendi Yazgılarını Belirleme Hakkı', *Toplu Yapıtlar*, c.22, s.147-152)" (R. Yürükoğlu, *agy*, s.12)

Yıllardır bu eleştirilerimize yanıt vermeyenler, bizim aldığımız ilkesel tutumun, ayrılma hakkını savunmak yönüne bakıp, diğer yanlarını görmek istemiyorlar. Çünkü bizim ilkesel tutumuz, onlara da uygulamaktan ısrarla kaçındıkları bir görevi, birliği savunma görevini yüklüyor. Ancak bu görevi yerine getirmemek, ulusal dar görüşlülüğü, ezilen ulus milliyetçiliği savunmakla eş anlamlıdır. Olaylar da bunu doğruluyor.

Ezilen ulusun devrimcilerinde görülen abartmalı değerlendirmeler, ulusal mücadelenin işçi sınıfının kavgasından daha önemli olduğu, hatta işçi sınıfının kavgasına öncülük edeceği gibi anlayışlar ortalığı kaplıyor. Böylece ezilen ulus milliyetçiliği devrimci bilincin yerine geçiriliyor.

Sınıf savaşının içinden geçmekte olduğu koşulları, dünyada yaşanan gericilik ve karşı devrim

(Devamı 8. sayfada)

İŞÇİNİN SESİ

Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ☐ Yazışma adresi: PO Box 513, London N16 5QB, England ☐ Baskı: Multiline Systems Ltd. (TU) ☐ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

Yılmadan çalışan TKP'liler olmalıyız

Partiyle yaklaşık dokuz ay önce tanışmama rağmen, bazı aksaklıklar ve zorluklar nedeniyle bu size ilk seslenişim.

Dokuz ay önce yiğit bir yoldaş sayesinde partiyle tanıştım. Partiyle tanışmadan önce bazı görüşlerin çalışma yöntemlerini, örgütlenme biçimlerini biliyor, yakından izliyordum. Hatta bu görüşlerden biriyle çalıştım. Partiyle çalışmalarım başlayınca hiç de bana tanıtıldığı gibi bir TKP görmedim. Aksine TKP'de gerçek yoldaşlık ilişkilerini, illegal çalışmayı, yetkin yoldaşları ve pek çok olumlu şeyler gördüm.

Günlük hayatta, kapitalizmin çarpıklıklarının eğitim, çalışma gibi düzlemlerde yansımalarını görüyoruz. Bunlardan kurtulmanın tek yolunun illegal bir parti önderliğinde devrim olduğunu biliyoruz. Bu illegal parti TKP'dir. Bu partinin TKP'den başka bir parti olmayacağını, canla başla çalışarak göstermeliyiz.

Şu anda Türkiye'de okuldan fabrikaya kadar her yerde patlamaya hazır bir durum yaşanıyor. Bu durumu devrime çevirecek olan bizler, yılmadan çalışan TKP'liler olmalıdır.

Sinan Güven, Bursa

Yola çağırıyorum

Bizi yazmaya çalışacağım
tepemden tırnağıma
özümden sözüme
uyurken uyandığımda
olduğum gibi
yaşadığım gibi.

Fabrikada, kırda işçi
atamız Alevi
demokrasiyi bekleyen Kürt
okulda kitap, kalem
evde ana, baba, çocuk
meydanda kaygadayız
sır değiliz

Açların yürek çarpıntısı
dudaklarda öpücük
hepsini de duyuyoruz
ekmek kavgası
çocuğun donu
işsizlik
kiraya yetemeyen ücretler
demokrasi, çöpçe kaşık misali
çaresi bizde
bizim aşkımızda
biliyorum.

Bitirirken sözlerimi
bizi bilmeyenleri, bilmeye
bilen aşıkları
yola çağırıyorum.

H. Kar

Şimdi içim rahat

Selam yoldaşlar,

Bir süre önce sekreterim bana bir görev verdi. Yerine getirmek için mesai saatlerimi de kullanmam gerekiyordu. İşyerinden izin alamıyordum, izin almamam için patron adeta uğraşıyordu. Hücremde, eğitim çalışmalarımızı mesai saatlerinin dışında yaptığımız halde, her an atılma olasılığını düşündüğümden, başarım az oluyordu.

Şunu belirtmek istiyorum. Partiyle tanışmadan önce devrimci duygularım ağır olan ancak bilinçli olmadığım için de birşeyler başaramayan biriydim. Şu an bağlılığım bir kat daha artmış durumda. Bunu partime ve sekreterime borçluyum. Görevimi yerine getirmememin ağır bir suç olduğunu düşünüyorum.

Bu arada sekreterim beni uyarmıştı. Yerine getiremeyeceğim görevi almamam gerektiğini belirtti. O an düşündüm, neden yapmayayım ve neden patronun beni engellemesine teslim olayım?

Bir yolunu bulup görevimi yerine getirdim. Bundan sonra kendimi çok iyi hissetmeye başladım. Artık eğitim çalışmasından verim alıyor, kendi tabirimle derslerimde daha başarılı oluyorum.

Tüm yoldaşlara başarılar dilerim.

Dilbirin Bawer, İzmit

Okuma gurubumuz

Kısa bir süre önce dürüst, güvendiğimiz arkadaşlarla okuma gurubu oluşturduk. Bu okuma grubu tam rayına oturmamış olsa dahi yine çalışmalarımızın pek kötü olduğu söylenemez. Okuduğumuz *Devlet ve İhtilal* kitabının özünü anlamak için arkadaşlarla kimi zaman tartışsak dahi büyük çoğunlukla aynı fikre ulaşabiliyoruz ve bilgimiz ilerliyor.

Ancak, okuma grubundaki arkadaşlardan biri çalışmaya başladığımız günden itibaren, "hep ben önde olayım" duygusuyla olsa gerek, tartışmalarda gurup üzerinde hakimiyet sağlama ve insanları yönetme duygusuna kapıldı. Tavrının yanlışlığı belirtildiğinde de, neden dahi söylemeden guruptan ayrıldı.

Kimi Marksist olduğunu söyleyen arkadaşların, kariyerist özellik taşımaları yalnızca kendilerine zarar verir.

Bizlerin yolu işçi sınıfının devrim yoludur.

Uğur Çorlu, Marmara

DÜZELTME

415. sayımızda yayınlanan *Duyuru*'da atlama ile önemli bir dizgi yanlışı yapılmıştır. 3. sütundaki 3. paragraftaki cümlenin doğru şekli şöyledir:

"7.Kongre, siyasal taktikleri ve örgütsel hedefleri tartışmak ve tüzük-programda gerekli değişiklikleri yapmak üzere 8.Olağan Kongre'nin öne alınarak kısa bir süre içinde toplanmasına karar verdi."

Okuyucularımızdan özür dileriz.

İşçinin Sesi

Sınıfın içinde hırsla çalışalım

TKP ile tanışmadan önce, kendi başıma elime ne geçerse okuyup birşeyler öğrenmeye ve bu arada değişik sol gurupları tanımaya çalışıyor ve bunlardan birinin sempatizanı olduğumu söyleyebilmek için can atıyordum. En kötüsü de küçük burjuva hayallerimle, rahat, örgütsüz, hiçbir şeyin sorumluluğunu hissetmeden ve kendimi devrimci sanarak yaşamamdı sanırım. Hatta partili yoldaşlarla tanıştığım döneme dek *İşçinin Sesi*'nin varlığından bile habersizdim. Nasıl bir devrimci olduğumu daha fazla anlatmaya gerek yok sanırım.

Partili yoldaşlarla tanışmamla ve *İşçinin Sesi*'ni elime alıp okumaya başladığım ilk andan itibaren, herşey birbiri ardından değişmeye başladı. Devrimcilik hiç de benim bildiğim gibi olmuyordu. Örgütsüz mücadele vermeye çalışmak işçi sınıfına hiçbir şey kazandırmıyor ve insanları uzlaşmacı saflara götürüyor.

Geçen kısa süreçte birçok şey öğrendim, hâlâ öğreniyorum ve sanırım öğrendiklerimi sınıfın çıkarları için kullanmaya çalışırken hep öğrenmeye devam edeceğim. Günde sekiz saat çalışıyorum. Çalıştığım işte kafa emeği kullanma daha fazla oranda. Belki çekiç sallamıyor, madende çalışmıyoruz ama bizler de gerçekten çok yoruluyoruz. Özellikle göz ve baş ağrılarımız kronik hale geliyor. Okumaya zaman ayırabilmemiz çok güç ama yine de eve gittiğimde *İşçinin Sesi*'ni bulunca tüm yorgunluğum ortadan kalkıveriyor.

Yoldaşlar, kağıdı ve kalemi elime aldığımda hâlâ tereddüt içindeydim. Bir süre önce yazı yazmak için teorik bilgimin ve çalışmalarımın yetersiz olduğunu düşünüyordum. Ancak yoldaşlar yanlış bir düşünce içinde olduğumu, içimden geldiği gibi yazıp göndermemi söylediler. Ayrıca yayınlarda yazı yazmayan yoldaşlara yönelik eleştiriler çıktıkça kendimi suçlu hissettim ve ilk denememi gerçekleştirmeye karar verdim. Ancak bu yazıyla tecrübesizliğim de kendiliğinden ortaya çıktı sanırım.

Parti çalışmalarıyla birlikte yaşamı, olayları ve insanları değerlendirme yöntemlerim dahi değişti. En önemlisi, ilk kez *İşçinin Sesi*'yle işçi sınıfını gerçekten tanımaya başladım. Sınıfa güvenmeyi, sınıfı anlamaya çalışmayı, onların içinde olmayı ve herşeyi bilmek gerekliliğini. Daha önce ileri düzeyde gördüğüm insanların aslında sınıftan çok uzakta hatta çok gerisinde olduklarını anladım. Yine de bu insanlar arasında kazanılması gerekenler çok. Ancak Türkiye'de sınıf mücadelesi bu denli yükselirken, sınıfı küçümseyen, sınıfın çıkarları için savaşa girmeyecek insanlara ayıracak fazla zamanımız olmayacaktır.

Türkiye devrime gebe bir ülke. İşçi sınıfını bu sürece bir an önce sokabilmek için örgütlü çalışabilecek, *inançlı* insanlar gerekiyor bizlere ve bu insanlar da yığınların içinde, sınıfın ta kendisi. Önemli olan yığınların içinde, onlarla her yerde birlikte olarak, istemlerini devrime yönlendirebilmektir.

Gün örgütlenme ve hazırlık günüdür.

İnanç Yaşar, Ege

R. Yürükoğlu

UMUTLA OYNANMAZ

İki kongre arasında çok şey gördük. Dostluğun en güzelini de, insan adına layık olmayan insanları da gördük. Uykusuz ama yorgun değiliz. İnancımız da, heyecanımız da ilk başladığımız gün gibidir.

Bir süredir mali krizi atlattık, her açıdan hızlı bir toparlanma içindeyiz. Genel olarak devrimci hareket içinde iyi bir konumdayız. Partinin de, insanın da yaşamında önceden hesaplanamayan o denli öğe var ki, bunların nasıl bir bileşim doğuracağını baştan söylemek güç. Ancak, değerlendirebilirsek, ufuklar açacak çok öğe var ortada.

Yalnız, zaaflarımız var. Legal yayın yeni *ideolojik* zaaf noktalarını da ortaya çıkarttı.

Bunlara geçmeden önce, daha baştan yazımın amacını özetleyeyim: ELEŞTİRİ.

Beni tanıyan yoldaşlar, insanların çalışma alanlarına ve çalışma biçimlerine sık karışmayı doğru bulmadığımı, hele Türkiye'de çalışan yoldaşlarımı eleştirmeyi hiç sevmediğimi iyi bilirler. Doğruluğu, yanlışlığı bir yana, böyle.

Bugün eleştireceğim, topyekun eleştireceğim. *Eleştiri-özeleştiri, komünist partisinin gelişme yasasıdır.* Yaşam, bu aracı bugün daha yoğun ve daha etkin kullanmamızı zorluyor. Çok karmaşık ve yer yer birbiriyle çelişen bir dünya ve Türkiye içinden geçiyoruz. Sosyalist sistem çökmüş, komünist partiler iflas etmiş, milliyetçilik (en iğrenç görüntüleri içinde) tüm dünyada azmış. Yine de, gücümüzün farkına varabilirsek, partinin elinde yıkım gücü yüksek ağır silahlar var. Kavga zorlu, yol uzun. Devrimci hareket perişan. Ölüm listeleri yayınlayarak, bombalı pankart asarak, bireysel terörün de en zavallısını yapabilerek devrime yürümeyi düşlüyor.

Ortam böyle. *Türkiye Komünist Partisi halkımızın umududur.* Önümüz açık.

Ancak, tutumlarımızı komüniste yaraşır düzeye çıkarmak koşuluyla.

Komünist Partisi, demokratik merkeziyetçidir. Alt organ üst organa, tüm parti kongreye uyar. Kararlar hakkında, ya da herbiri bir kararın sonucu ortaya gelen somut adımlar, tutumlar hakkında ortalıkta ahbap-çavuşça yarenlikler yürümez. Amblemde neden aslan var, fabrika bacası yok (ama çark var, olsun!), neden yazılar militan (!) değil, illah... Bunların hepsinin yanıtı vardır ve yeri gelince verilir. Ancak bilinmesi gereken, bunların tümünün, dikkatli çalışma sonucu verilmiş organ kararlarını yansıttığıdır. Toplumdaki *yozlaşmadan, laubalilikten* etkilenmeyen komünist, partisinin *komünist* partisi olduğunu unutmadan davranır. Bilir ki parti, kararlarını sarhoş sofrasında alınan ''kararlar'' gibi almaz. Ardında titiz bir çalışma vardır. (Partimizin kararlarının böyle olmadığının örnekleri mi var 1978'den bu yana?)

Geliyoruz, parti örgütlerinin yaygın hatasının özüne. Merkez Komite kararları, bölge ve yöre komiteleri ve bürolar tarafından tabana yeterince indirilmiyor, yani *pratik çalışma bu hedefler çevresinde örgütlenmiyor.* Alınan karar ne olursa olsun, komiteler, üç aşağı beş yukarı kendi bildik yollarından gidiyor. İşte bu tutum, bugün şiddetli eleştiri istiyor, yıkılıp yokedilmek istiyor. MK bir karar mı aldı, herkes kendi doğrularını ya da alışkanlıklarını bir yana bırakıp canla başla onu uygulayacak. Yoksa tarih önünde, parti önünde suçludur. Söyleyecek bir sözü, getirecek bir eleştirisi mi var, onun da yolları var ve açıktır.

Şimdi gelelim, yazımın başında sözünü ettiğim zaaflara. Legal yayınla birlikte belli başlı üç noktada zaaf somut olarak ortaya çıktı.

Birincisi, Alevilik konusu. Alevilik konusunda yoldaşlarımız yeterince sorumluluk içinde davranmıyorlar. Alışılmışın ataleti içinde gidiyorlar ve partinin koyduğu görevleri yerine getirmiyorlar. Bu konuda bir kitap yayınladık. Ardından tüm yayınlarımız bu konuyu sürekli işliyor. *Talipler* diye bir halk müziği gurubumuz var. Ve de son olarak 7. Kongre'nin kararı var. Demek ki biz tüm benliğimizle bu konuya sarılmışız.

Yoldaşlar, biz bize doğru gelmeyeni hiçbir zaman söylemedik. Ama her doğru geleni de hemen söylemedik. Çünkü siyasal bir partiyiz. Siyasal bir beklenti olmaz ise, siyasal gündem içinde yer almaz ise, herhangi bir konuyu getirmenin gereği yoktur. Amerika'da Kızılderililere yapılanları konu yaptık mı? Yapmadık, Alevileri konu yapıyoruz. Hem inandığımız için, hem de siyasal olarak son derece önemli bir sorun olduğu için yapıyoruz. Hal böyleyken parti örgütü bu konuda son derece tembel. Kendi yetişme alışkanlıklarının dışına çıkamamış şekilde davranıyor.

Bazı yoldaşlar işlerin bastırması, bazı yoldaşlar da düşünsel tembellik nedeniyle, kitabı ve Alevilik konusundaki yazıları okumadılar bile. Dolayısıyla nasıl bir damarla karşı karşıya olduğumuzun farkında değiller. Bir başka deyişle cahilliğimiz sürüyor. Bu büyük bir sorumsuzluktur.

Olağanüstü bir güçle karşı karşıyayız. İşçi sınıfının yanında bundan daha büyük bir güç yok. Kendi eksiğimizden, kendimize güvensizlikten, böyle bir kanalı kuru bırakıyoruz. Oradan suyu akıtamıyoruz.

Tarihimizi öğrenmeden, toplumumuzu tanımadan tabii nasıl bir damar karşısında olduğumuzu kavrayamayız. Ondan sonra geliyor, ''çok durduk bu konu üzerinde, başka şey yok mu?'' vb., ''eleştiri''ler. Oysa komünist partisi konuşuyor, işçi sınıfı adına konuşuyor. TKP bunları söylüyorsa, işçi sınıfı söylüyor demektir. Bugün 1500-2000 kişiyle, ama yarın milyonlarıyla Türkiye işçi sınıfı söylüyor demektir. Ve Türkiye işçi sınıfı, bunları en büyük bağlaşığı için söylüyor.

Aleviler üzerine oturmuş çok örgüt var Türkiye'de. Ama bunların hiçbirisi Alevi konusunu eline alamadı, biz aldık. Onlar Alevi davasını ele almadılar, kullandılar. Ancak unutmayalım, Türkiye solu geneliyle küçük burjuva karakterlidir, güce tapar. Birkaç yıl içinde Alevi toplumu gücünü ortaya koyunca, bugün dudak bükenlerin tümü çark eder, hatta boynuz kulağı, hem de hiç utanmadan geçiverir.

Bu konu çok önemlidir. Ve de işin güzel yanı, işçi sınıfı hareketinin dışında bir konu değildir. Alevilerin ezici çoğunluğu işçi-emekçidir. İşçi hareketi içinde gelişmemizin de önemli yollarından biri bu konuyu aktif bir şekilde öne almaktır. Çünkü Aleviler işçi hareketinin de en aktif kesimi arasındadır.

Neden yeterince hızlı ilerlemedik? Çünkü parti örgütümüz *fırsatları eziyor.* Partinin yöre ve bölge komitelerinin büyük çoğunluğu son derece kötü bir performans içinde. Siyasal sezgi düşük. Halkımızı yeterince tanımıyor, kültürümüzü yeterince tanımıyor. Dolayısıyla, açılan kapıların farkında değil.

Bunun gibi çok örnek veririm. *Faşizmin Çözülüşü* konusu da öyledir. Bu partinin ideolojik kurmayları yolu gösterdi, ama parti örgütleri içinden akıp gidemedi. Daha herkes faşizm var derken biz neler söylüyorduk. Parti örgütü ona uygun çalışma göstermedi.

Örneğin bir yöre sekreteri var, daha bugün bile bir legal toplantıya gönderemedik. Faşizmin en karanlık günlerindeki gibi yoldaşının yoldaşını gönderip, toplantılar hakkında bilgi alıyor. Bu bir ürküntüdür. O yoldaş mücadeleden korkmuyor. Hapse birkaç kez girdi, çıktı. Ama böyle bir alışkanlık taşıyor. Ve fırsatlar eziliyor. Bugün her taraf cıvıl cıvılken, yöre sekreteri toplantılara vb. gitmeden, nasıl havayı koklayacak ve nasıl adım attıracak örgüte? Kafalarımızın ardında kendi az yetişkinliğimiz bir sürü engeller koymuş gidiyoruz. Bu parti nasıl gelişecek? *Merkez komite kararları alta indirilmezse, pratik çalışma o direktifler doğrultusunda örgütlenmezse* örgütte şizofreni doğmaz mı?

Alevilik konusundaki tutum parti örgütünün yetersizliğinin nerelerde olduğunu iyi anlatıyor.

Dede söyleşisi her yanda konu oldu, hemen daha ilk günden. İyi biliyorum, o söyleşiyi çok yoldaş okumayacak. Resimlerine bakacak. O söyleşiyi okuyun, tüm yazdıklarımızı okumaktan daha iyidir. O zaman anlarsınız nasıl bir toplumla karşı karşıyayız.

Taktik değil Alevilik konusu. Müziğini, geleneğini sevmek. O zengin kültürü sevmek taktik değil. Amazonlarda değil, Türkiye'de komünistin Aleviliği sevmemesi demek, komünistliği eksik demektir. Toplumuna yabancı, yoz etkilere açık demektir. Ama çok yoldaşlarımız için Alevilik konusu "taktik" bir mesele.

Tüm yoldaşların, konuyu kavramış yoldaşların düzeyine çıkması gerekiyor. Bu eleştiri burada kalmasın.

İkincisi Kürt sorunudur. Kürt sorununda ezen ulusun komünistleri her zaman ayrılma hakkını savunmakla yükümlüdür ve savunduk. Ama bu ayrılma hakkı boşanma hakkı gibi birşey. Biz boşanmayı savunmuyoruz. İnsanlar boşansın diye evlensin demiyoruz. Boşanmanın ölçütlerini Marksizm koymuş. Asıl olan birliktir. Programımız açıkça yazar, biz tek devletten yanayız. Bölünmeden yana değiliz. Ama bu unutuldu. Çünkü Kürt hareketlerinin manevi baskısı altında burjuva milliyetçiliği kapıyı-bacayı sardı. Güce tapan küçük burjuva devrimci solu burada da alışılmış dönüşünü, hem de kantarın topuzunu iyice kaçırarak yaptı. 1976'dan bu yana Kürt halkının haklarını en net biçimde savunan biz olduk. O zamanlar Türkiye devrimci solu, ''Türk milliyetçisi'' bir konumdaydı. Bugün biz dün söylediklerimizin aynısını söylüyoruz. Ama ne görüyoruz? Türkiye solu bu kez ''Kürt milliyetçisi'' olmuş.

Sorun keskinleşip yakına gelmeseydi, bir kesim partilide bu konuda gelişmiş zaaf da açığa çıkmayacaktı.

Üçüncü zaaf noktası da, militanlık anlayışındadır, hâlâ vardır. Taa Ankara'daki ilk kavgalardan bu yana başımıza musallat bir anlayıştır. Zaman zaman öne geldi, zaman zaman geri gitti. Küçük burjuva sollarına özenti. ''Ses getiren eylem !'' Komünistlikle ilgisi olmayan bir sürü şey. Bazıları legal yayını yeterince militan bulmadı. Ne diyelim?

''Allah aşkına daha az keskin olun. Meseleleri daha soğukkanlı bir biçimde çözümleyin. *Doğruyu* olabildiğince somut ve basit bir biçimde yineleyin. Bu ve yalnızca bu, kesin utkuyu güvence altına almanın yoludur.''(Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.35, s.126)

Yoldaşlar, kendi doğrularınızı, toplumun, toplumdaki geniş emekçi kesimlerin doğrusunun yerine koymayın. Yığın çizgisini yakalayamayan, yığınla birlikte iş göremeyen, hele bugün, örgütlü komünizmin çöktüğü bir sırada, yalnızca gericiliğe hizmet eder.

Önümüzdeki dönem toz-duman bir dönem olacaktır. Bu dönem parti hattından ''anlayış gösterilecek'' dönem değildir. Onun için tutumumuz son derece kesin olmalıdır. Kafası karışık, yüreği karışık insanlarla kavga yürümez. Eleştirdiğim noktaları da hiçbir güç tepeden, elinde değnekle düzeltemez. Düzeltmenin yolu, *önce* kişi kişiye vicdan muhasebesinden geçer. Yoldaşımın eleştirileri doğru mu? Ben kararlar doğrultusunda yeterince hırsla davrandım mı? İşimi layıkıyla yapıyor muyum, yoksa kararları kendime göre çekiştiriyor muyum? *Sonra* komitelerde açık sözlü, eleştirilerden kendi kişisine yontmak için yararlanmayan, yapıcı, iyileştirici eleştiri-özeleştiri gelir. Yani yoldaşlar, yanlışları düzeltme görevi de, gücü de sizdedir.

Şimdi önümüzde hummalı bir çalışma dönemi var. 7.Kongre'nin hepsi de çok önemli olan kararlarını hayata geçirmek durumundayız. Örgütlenmeyi yeni modele oturtmak durumundayız. Tüzüğü ve Programı baştan sona yenilemek durumundayız.

7.Kongre iyiye giden çalışmalarımızda yeni bir aşama olmalıdır. Türkiye'de çalışan yoldaşlarımızla gurur duyuyoruz. Ama hem Türkiye'de hem Avrupa'da, daha az koşturma, daha çok ve daha temiz iş istiyoruz. (Yeşilyurt yerine, Yeşilköy'e gidilmesini istemiyoruz.)

Sonunda şunu diyorum,
can verip ikrara duran gelsin,
partisine bağlı olan gelsin,
kendine güveni olan gelsin.

"Sol" Komünizm mücadele

Parti çapında başlatılan Lenin'in *''Sol'' Komünizm: Bir Çocukluk Hastalığı* adlı kitabının eğitim çalışmaları için hazırlanan soruları ve seminerci *Mehmet Kurtalan* yoldaşın yaptığı konuşmayı aşağıda yayınlıyoruz.

Lenin'in, Rusya gibi geri bir ülkede devrimi yapmanın ileri kapitalist ülkelerde yapmaktan daha kolaydır dediğini biliyoruz. Bu düşünce şöyle devam eder. Geri ülkelerde devrimi gerçekleştirmek nispeten kolaydır, ama sosyalizmi kurmak, insan iradesinin dışında yeralan ülkenin genel gelişmişlik düzeyine bağlı olduğu için zordur. Ülkenin genel geriliği, kısa ve orta vadede ortadan kaldırılamayacak tarihsel bir sorundur. Sorunun bu vehamette olmadığı ileri kapitalist ülkelerde ise devrimci durumlar pek sık ortaya çıkmadığı için devrime yaklaşmak zordur. Ama proletarya bu ülkelerde bir fırsatını yakalayıp iktidarı ele geçirebilirse, gelişmiş üretici güçler üzerine basarak başarıdan başarıya koşan, adına layık sosyalizmler rahatça kurulabilir.

Bu önermeler dizisinin yalnızca en baştakini, onu da genel olarak geri ülkeler bazında değil, özel olarak Çarlık Rusyası özgülünde inceleyelim.

Sahi, Rusya'da devrim niye nispeten kolayca zafere ulaştı? Kitaplarda cevaben bir dizi faktör sıralanıyor. Hepsinin şu ya da bu ölçüde getirdiği bir açıklama vardır. Ama, bizce, aşağıya aldığımız şu faktör durumu doyurucu ölçüde aydınlatmaktadır:

''Ekim Devrimi, Rus burjuvazisi gibi, oldukça zayıf, kötü bir biçimde örgütlenmiş, politikada yeterince deneyimi olmayan bir düşmanla karşı karşıyaydı. Ekonomik bakımdan henüz kendisini toplayamamış olan ve tümüyle devlet ihalelerine bağımlı bulunan Rus burjuvazisi, buhrandan sıyrılabilmek için, gerekli politik yeterlilik ve girişkenlikten yoksundu. Örneğin, ne Fransız burjuvazisi gibi geniş ölçüde politik tertipler düzenleme ve politik dolaplar çevirme alanında zengin deneyimi, ne de İngiliz burjuvazisi gibi kurnazca uzlaşma geleneği vardı. Daha dün, Çarla anlaşma yoluna gitmiş olan Rus burjuvazisi, Şubat Devrimi'yle Çar alaşağı edilip de kendisi iktidara geldiği zaman, esas olarak menfur Çarın politikasını sürdürmekten başka bir yol bulamamıştı. Savaş, ülkeyi yiyip bitirmiş, halkı ve orduyu tam bir bitkinliğe düşürmüş olduğu halde, burjuvazi de, tıpkı Çar gibi zafere dek savaş taraftarlığı yapmıştı. Köylüler topraksızlık yüzünden esas olarak toprak ağalarının mülkiyetini korumaya kararlıydı. İşçi sınıfına karşı yürüttüğü politikaya gelince, Rus burjuvazisi, işçi sınıfına karşı kin ve nefretinde Çardan daha ileri gitti. Çünkü burjuvazi, yalnızca patronların ve fabrikatörlerin zulmünü sürdürmek ve güçlendirmekle kalmadı, lokavtlar ve yığın halinde işten çıkarmalar yoluyla bu zulmü dayanılmaz ölçüde yoğunlaştırdı.

''Bu yüzdendir ki, halkın Çarın politikasıyla burjuvazinin politikası arasında esasta hiçbir fark görmemesi ve Çara olan nefretini burjuvazinin Geçici Hükümet'ine karşı çevirmesi hiç de şaşılacak bir şey değildi.'' *(Bolşevik Parti Tarihi*, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, s.263)

Bu alıntının ana fikrini Lenin de şöyle doğruluyor:

''Bir atılımla iktidarı ele geçirdiğimiz zaman, Rus burjuvazisi ne örgütlüydü, ne de siyasal bakımdan gelişmişti.'' (Lenin, ''Komünist Enternasyonal'in III. Kongresi'ne Sunulan Rusya Komünist Partisi'nin Taktiğiyle İlgili Rapor'', *İşçi Sınıfı ve Köylülük*, Sol Yayınları, s.481)

''Oh ne iyi, işte yetersiz, beceriksiz bir sınıfmış, zaten kapitalizm gericidir, burjuvazi insanlığın gelişmesi önünde engeldir, onun için de yönetmeye layık değildir'' yollu genellemelerle kendimizden hoşnutluk getirebiliriz. Bu genellemeler iyidir, hoştur, ama Marksizmi yeni öğrenenler için başlangıç doğrularıdır. *Başlangıç doğrularıdır*, bilginin tümü değil, yalnızca ona yaklaşmanın *başlangıcıdır*.

Teori, bu tür takır-tukurlukları açmazsa, kısırlaşır ve en ileri sınıfın siyasetine yol gösterecek olan en ileri teori olma vasfını asla kazanamaz. Onun için, Rus devriminin faktörlerinden biri hakkında, ''Rus burjuvazisi ne örgütlüydü, ne de siyasal bakımdan gelişmişti'' denildiğinde, ''oh ne iyi'' diye gevşemek yerine, tam tersine, ''bu işte bir iş var'' diye düşünceyi daha bir uyarmak gerekiyor.

Bir düşünelim. Rus burjuvazisinin örgütsel-siyasal düzeyi, toplumun genel (ekonomik, kültürel, siyasal) gelişmişlik düzeyinin çok fazla ilerisinde ya da gerisinde olabilir miydi? Hayır. Sınıfların durumu, içinde yer aldıkları toplumun genel durumundan çok farklı olamaz. Ekim Devrimi'nin şansı da, şanssızlığı da işte burada yatıyor. Burjuvazi güçsüz, iyi kolayca yıkarız, ama iktidara gelince devraldığımız toplum da bizim ve öteki siyasal güçlerin ***ne*** yapıp yapamayacağını, hatta ***nasıl*** yapacağını ya da yapamayacağını belirliyor.

Şöyle de söyleyebiliriz: Ülkenin genel gelişmişlik düzeyi, genel olarak ülkedeki siyasal atmosferin, özel olarak da işçi sınıfının devrimci siyasetinin oluşum sürecinin genel çerçevesini çiziyor. Bu genel çerçeve içinde beliren siyasal güçlerin – ülkenin kaderini çeşitli yönlere doğru çekiştiren siyasal güçlerin hepsinin – birbiriyle karşılıklı etkileşmesi, işçi sınıfının iktidarı alış ve onu sürdürüş biçimi üstüne belirleyici etki yapıyor.

1917 Şubat Devrimi

Söylediklerimizi açıklayabilmek için biraz gerilere, 1917 Şubat Devrimi'ne gidelim. Şubat Devrimi niye oldu? Şubat Devrimi'nde olan neydi?

Birinci emperyalist paylaşım savaşının getirdiği yıkım, çağına bir türlü ayak uyduramayan ve bu yüzden iyice kokuşmuş olan Çarlık Rusya'sında sistemi bütünüyle tehlikeye sokmuştu. Burjuvazi, savaşın iyi yönetilmediğini düşünüyor ve Çarlığın kendi durumunu kurtarmak için Almanya'yla ayrı bir barış yapacağından korkuyordu. Rus burjuvazisi, aynı görüşü paylaşan Fransız burjuvazisinin de desteğiyle bir saray darbesi planladı. Çar II. Nikola devrilip yerine burjuvaziye daha yakın olan Romanov getirilecekti. Böylece, burjuvazi hem emperyalist savaşın yönetimini ele alacak, hem de metal işçilerinin öncülüğünde bütün endüstri merkezlerine yayılan grev hareketlerinin halk devrimine büyümesini engelleyecekti.

Ama 23 Şubat 1917'de (yeni takvimle 8 Mart dünya emekçi kadınlar günü) Petrograd sokaklarına dökülen kadın işçilerin açlığa, savaşa, Çarlığa karşı eylemi burjuvazinin manevralarını bozdu. Kadın işçilerin bu eylemi olayların akışında tarihsel bir dönüm noktası oldu.

> "Rus devriminin o kadar açık bir şekilde kanıtladığı şu temel Marksist dersi unutmadık: Güçler on milyonlarla hesaplanmalıdır, bundan daha küçük güçler siyasette hesaba katılmaz. Siyaset bundan daha küçük sayıları önemsiz sayar ve bir kenara atar."

Devrim başladı. İki gün içinde bütün Petrograd proletaryası meydanlardaydı. ''Kahrolsun Çar, kahrolsun savaş, ekmek istiyoruz.'' Zaten savaştan bıkmış olan askerler – yani üniforma giymiş olan köylüler – hızla ayaklanmaya katıldılar. Bu, devrimin kaderini belirledi. Çarlık yıkıldı.

1905 Devrimi'nin bir kazanımı olarak işçilerin kollektif bilincinde yaşayan Sovyet örgütlenmesi Şubat Devrimi'nde hızla hayata geçti. İşçi ve Asker Temsilcileri Sovyeti sokakta iktidarı ele aldı. Ama, yeterli siyasal yetişkinlikten yoksun oldukları için devlet iktidarını burjuvazinin temsilcilerine, yani Geçici Hükümet'e teslim ettiler. Böylece, bir *ikili iktidar* ortaya çıktı.

Şimdi, tarihsel verilerin akışını burada durdurup biraz düşünelim. Şubat Devrimi'ni yapan yığınlar ne diyorlardı? Savaşa-yıkıma yol açan Çarlık gitsin, bize barış ve ekmek sağlayacak başka bir hükümet gelsin. Dikkat edelim, yığınlar iktidarı kendisi için istemiyor, biz yönetelim demiyor. Sovyetlerin kendi elleriyle gidip devlet iktidarını Geçici Hükümet'e teslim etmesi bunun kanıtıdır.

Bu iş nasıl oldu? Sovyetlerde çoğunluğu oluşturan Sosyalist Devrimci ve Menşevik partiler, Bolşeviklerden gizli olarak burjuvaziyle pazarlığa oturdular. Birkaç gün içinde Prens Lvov başkanlığında *Kadet*'lerin lideri Milyukov, Oktobristlerin lideri Guçkov gibi burjuva temsilcilerinden ve ''demokrasi''nin temsilcisi olarak da Sosyalist-Devrimci Kerenski'den oluşan Geçici Hükümet kuruldu.

Bu noktada, kim ne derse desin, Rus burjuvazisinin hâlâ büyük bir siyasal şansı vardı. Yani, bugün Şubat Devrimi oldu, ''yarın'' kesintisiz devrim süreci işlemeye başlayacak, yığınlar bizden yana geçecekler ve ''öbür gün'' mutlaka Ekim Devrimi olacak diye bir kaçınılmazlık kesinlikle yoktu. Tarihsel determinizmi böylesine karikatürleştirenler, kendi sığ anlayışlarından ötürü herşeyi tarihsel kaçınılmazlıkla açıklamaya çalışanlar, Marksizmin kalpazanlarıdır.

İktidarı işçi sınıfı için isteyen Bolşevikler şöyle örgütlüydü, böyle kahramandılar edebiyatı da – ki, gerçekten öyleydiler – kendi başına açıklanamaz. Çünkü:

''Rus devriminin o kadar açık bir şekilde kanıtladığı şu temel Marksist dersi unutmadık: Güçler on milyonlarla hesaplanmalıdır, bundan daha küçük güçler siyasette hesaba katılmaz. Siyaset bundan daha küçük sayıları önemsiz sayar ve bir kenara atar.'' (Lenin, ''Bütün Rusya Merkez Komitesi Toplantısı'', *Sosyalist Üretimin Örgütlenmesi*, Kor Yayınları, s.21-22)

Bolşevikler, Sovyetlerde küçük bir azınlıktı. Aktif çoğunluk, burjuva ve küçük burjuva partilerine, yani burjuva demokrasisine destek veriyordu. Dolayısıyla ülke siyasetini yönetenler hâlâ bu partilerdi.

İşte burada, ülkenin genel azgelişmişliği temelinde beliren burjuvazinin de örgütsel-siyasal azgelişmişliği unsuru devreye giriyor. Eğer bu burjuvazi, gelişmiş ülke burjuvazilerinin kültürel-siyasal birikimine, örneğin, ''iyi örgütlenmiş İngiliz kapitalistlerinin siyasal ve iktisadi sorunları uzlaşma yoluyla halletme konusunda eski alışkanlığı''na (Lenin, "Ayni Vergi Üzerine", *İşçi Sınıfı ve Köylülük*, Sol Yayınları, s.431) sahip olsaydı, olayların gelişimi hiç de Ekim Devrimi'ni zorunlu kılmayabilirdi.

Yığınlar, savaş bitsin diyor, ekmek-toprak istiyor. Hepsi de burjuva demokratik talep. Yığınlar, sen git, ben geleceğim, demiyor. Uzak görüşlü, kıvrak bir burjuva siyaseti, ustaca manevralara başvurarak bu taleplerle uzlaşabilir, pomeşcik topraklarının dağıtımı yoluyla o muazzam köylü yığınını arkasına alabilirdi.

Ne iyi ki, Rus burjuvazisi bu siyasal beceriyi gösteremedi, ne iyi ki, halkı aldatıcı yeni politikalar üretemedi. Siyasal insiyatifsizliğinden ötürü Çarlığın iflas etmiş ''zafere kadar savaş'' siyasetine yapışıp kaldı. Aslında, Şubat Devrimi öncesinde Çarlık bile bu siyasetin iflasa gittiğini görmüş ve kendini kurtarmak için müteffiklerinden gizli, ayrı bir barış için yoklamalara girişmişti.

Şimdi burada biraz daha akıl yürütelim. Rus burjuvazisi reformlara başvurarak halk hareketini burjuva demokrasisi içinde eritebilir miydi? Bunun da bir garantisi yoktu. Siyasette çare kolay tükenmez. Belki Bolşevikler daha incelmiş-sofistike bir devrimci siyasetle bunun da üstesinden gelebilirlerdi. Ama şunu teslim edelim ki, bu durumda Ekim Devriminin gerçekleştiriliş tarzı ve onu izleyen yılların biçimlenişi çok daha zengin bir görünüm arzederdi.

Rus devriminin zenginlikleri

Rus devriminin öteki faktörlere bağlı olarak daha başka ne gibi zenginlikleri olabilirdi? Örneğin, Sovyetlerde önemli bir çoğunluğu tutan Menşevik ve Sosyalist devrimci partileri ele alalım. Bu partiler oportünist ve küçük burjuva sol partilerdi. Siyasetleri yanlış hedeflere nişan alıyordu. Bunlar, Sovyetlerin işçi-emekçi yığınların hükümete bindirdiği siyasal basıncı örgütlemekle işlevli olduğunu düşünüyorlar ve Sovyetler içinde bu anlayışla çalışıyorlardı. Onları batağa götüren vahşi yanlış işte buydu. Oysa Sovyetlerin işlevi, temsil ettikleri toplumsal kesim daha çok dikkate alınsın diye hükümete baskı yapan sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin işlevleriyle bir tutulamazdı. Yığınsal savaşım ve örgütlenmenin yeni biçimi olan Sovyetler, proletarya demokrasisinin ayaklanmayı hazırlama organı ve gelecekteki proletarya devletinin nüvesiydi.

Lenin bunu herkesten önce gördü. Zaten Lenin'in büyük bir siyasal deha oluşu buralardan geliyor. Herkesten önce gördü ve başta kendi partisi olmak üzere herkese bunu kabul ettirmeye çalıştı. Sovyet örgütlenmesi içinde bu yolda bir bileşim ve zihniyet değişikliği yaratmak ve böylece ''bütün iktidar Sovyetlere'' belgisini atabilmenin örgütsel-siyasal ortamını döşemek için vargücüyle boğuştu.

Öteki Sovyet partilerinin bakışlarındaki ufuksuzluk, Marksizmin devrimci ruhunu özümseyememekten gelen talihsiz tespitler Ekim Devrimi'nden sonra da devam etti. Sovyetler ayaklanıyor, Kışlık Sarayı basıyor, Geçici Hükümet'i tutukluyor, ''bütün iktidar Sovyetlere'' geçmiştir diyor, barış kararnamesini, toprak kararnamesini ilan ediyor. Ve ondan sonra büyük bir tartışma başlıyor. Bu 7 Kasım 1917'de olanlar devrim midir, değil midir, bu gelen proletarya diktatörlüğü müdür, değil midir? Hiç şaşırmayalım. ***Bugün*** bize herşey ayan. Ama o zamanın toz-dumanı içinde bu soruları herkes düzgün cevaplayamıyor. Tüm oportünist ve küçük burjuva hareketler, Bolşevikleri, ''siz darbe yaptınız, bu devrim değil, hani Kurucu Meclis'i açacaktık, siz bizi aldattınız, bunun hesabını soracağız'' diye suçluyorlar. Buralardan gelişen siyasal sürtüşmeler hızla gayri siyasi platformlara doğru evrimleşti. İşler, halk komiserliği (bakanlık) örgütlerinde ve Çeka içinde sabotajlardan, Beyazlarla birlikte ayaklanma düzenlemeye kadar gitti.

dersleri üzerine oturmuştur

Şimdi, olaylara serin kafayla bakmak lazım. Evet, tarih böyle tecelli etmiş. Bunda, Rusya'nın kültürel geriliğinden, Marksizmin yeterince geniş kadrolarca özümsenmemişliğinden tut, ilk devrim oluşuna, hiç geçilmemiş yollardan geçmenin getirdiği acemiliklere kadar binlerce faktör rol oynuyor.

Rusya özgülünün sınırlı hareket alanında bile, eğer öteki Sovyet partileri, "bütün iktidar Sovyetlere" belgisinin altında yaşayabilselerdi, bu proletarya diktatörlüğüdür, şimdi yapılması gereken bütün halkı bu iktidar altında toplamaktır deyip Bolşeviklerin hükümete girme önerisini kabul etselerdi, herhalde Sovyet deneyi çok daha renkli gelişirdi.

Marksizm, "devrimde yeralan halk sınıflarını yalnızca komünistler temsil eder" demiyor. Hatta, işçi sınıfını tek parti temsil eder diye de bir kural yoktur. Her sınıf ve katmanın ayrı ayrı partileri olabileceği gibi, aynı sınıf içinde farklı siyasal eğilimleri örgütleyen partiler de olabilir. İşçi sınıfının tek partisi olur, kim demişse, yanlış demiş. İşçi sınıfının komünist partisi tektir, o başka.

Yukarıda sabotajlardan sözettik. Bunun da Ekim Devrimi'nin biçimlenişinde özel bir yeri var. Nesnel bir güçle yerinden fırlatılıp atılmadıkça, burjuvazi iktidarı bırakmaz. Burjuvazi güç yetiremediği bir tahrip gücüyle devrildikten sonra bir köşeye çekilir mi? Hayır. On kat, yüz kat artan bir hırsla kaybettiklerini geri almak için sınıf savaşını sürdürür. Hem de, o güne dek pek ön plana çıkmamışlar da dahil olmak üzere bütün güçlerini seferber ederek yeni düzene karşı direnir.

Eğer Ekim Devrimi'nin özgüllüklerine takılmadıysak ve bu özgüllükleri teori diye yutturmaya kalkışanlarca aptallaştırılmadıysak, devrimden sonra burjuvazinin sınıf savaşımı, yalnızca sabotajlar biçiminde algılayamayız. Proletarya diktatörlüğü altında özgül bir biçim alan sınıf savaşımı, burjuva dünya görüşü ile komünist dünya görüşünün hayatın her alanında (ekonomik, toplumsal, siyasal, sanatsal, kültürel, eğitimsel vb.) taa komünizme kadar süren inatçı bir savaştır. Komünist boyutunu içeren bu anlayışın yanında, burjuvazinin direnişini yalnızca sabotajlara indirgemek ne sığ kalıyor. Bu sığlık teori katına yükseltilmedi mi? Yükseltildi. Proletarya diktatörlüğünün varlık nedeni, dar anlamda bir sınıf olarak burjuvazinin direnişini, sabotajlarını bastırmaya bağlandı. (Daha geniş bilgi için: R. Yürükoğlu, *Yaşayan Sosyalizm*, s.114-119)

Doğu toplumlarının barbar geleneğinin baskısı altında kabasabalığını siyasetinde de yansıtan Rus burjuvazisinin devrim sonrasındaki refleksi sabotajlara başvurmak oldu. Fabrikalardaki kritik makina aksamları, işletme yönetimlerinin kritik bilgilerini içeren muhasebe-kayıt defterleri, ekonominin canalıcı yönetici tepeleri, demiryolu kavşakları tahrip edildi. Bu yaygınlaşan sabotajlar, "ne kurtarırsak kârdır" anlayışıyla, plansız-programsız bir biçimde devletleştirmelerin yapılmasını zorunlu kıldı. Dar anlamda kapitalistlerin ve fabrika yöneticilerinin "benden sonra tufan" geriliğiyle sabotajlara girişmesi, devrimlerin yasası değil, fakat devrimin Rusya'da taşıdığı özgül yanlardır.

Sonra sabotajlar yalnızca bu çeşitle de kalmadı. Bir de bürokrasi kaynaklı sabotajlar var ki, kuşaklar boyu sürecek inatçı kavgayı asıl yakalayacağımız alanlardan biri de budur. Bürokrasi dedik ya, şimdi bazı kafalara hemen bir takım paldır-küldür genellemeler üşüşecektir. Bürokrasi kötüdür, çünkü burjuvaziye hizmet eder, işçiyi-emekçiyi ezen baskı aygıtıdır, onun için yıkılmalıdır. Bitti! Bu kadar mı acaba?

Şöyle düşünmeye başlayabiliriz: İşçi sınıfı iktidara geldiği zaman kuracağı devlet aygıtının ancak belli alanlarını – hele geri bir ülkede ise küçücük bir alanını – bizzat kendisi çalıştırabilir. Çünkü devlet aygıtının çok geniş alanı özel uzmanlık işidir. Devlet işleri üretim sürecinin dışındadır. Toplumsal işbölümü, devlet işleri alanında işçi sınıfını değil, bürokrasi dediğimiz toplumsal gurubu istihdam etmiştir. Toplumsal işbölümüne göre üretim süreci mihverinde varoluş koşullarını bulan işçi sınıfının, kendi varoluş koşulları dışındaki bir alanının ya da emek sürecinin dış koşullarının işlerini doğrudan ele alabileceğini ancak romantik sosyalistler hayal edebilir.

Problematiği şöyle formüle etmeye çalışalım:

1) Proletarya diktatörlüğü, işçi sınıfının toplumu yönetmesi demektir.

2) Ama işçi sınıfı, bu yönetme işinin gerektirdiği özel uzmanlık yeteneklerine sahip değildir.

O halde, kurulacak olan proletarya devletinin özel uzmanlık alanlarında proletarya kimleri çalıştıracaktır? Sosyalizm, kapitalizmin hazırladığı insan malzemesiyle kurulduğuna göre, tabii ki, eski devletin bürokrasisinden, burjuva uzmanlardan yararlanılacaktır.

Devrimden sonra Sovyetler

Şimdi bu genel çerçevenin Rusya özelinde nasıl bir kılığa girdiğini görelim. Devrimden sonra Sovyetler kendini devlet olarak örgütleme işine girişiyor. Geçici Hükümet'in bakanlıkları halk komiserlikleri olarak yeniden örgütleniyor. Kafamızda canlandıralım, yani bu pratikte nasıl oluyor? Bakanlık örgütlerine, hazineye, merkez bankasına, genel müdürlüklere, onlara bağlı taşra birimlerine vb. gidiliyor. Bütün iktidar Sovyetlerdedir, artık işleri Sovyet kararnamelerine göre yürüteceksiniz, siyasi kararları şu, şu Sovyet görevlilerinden alacaksınız deniyor. Ve, vay sen misin böyle diyen, müthiş bir direnişle karşılaşılıyor. Emirler dinlenmiyor, kasalar açılmıyor, yönetim bilgileri teslim edilmiyor, kayıtkuyut tahrip ediliyor, mesaiye gelinmiyor.

> *"Sol Komünizm" Bolşevik Partisi'nin 20 yılı aşkın mücadele dersleri üstüne oturmuş bir yapıttır.* Kitaptan, aceleciliklerin panzehiri olan işçi sınıfının tarihsel yürüyüşüne derin güvenin ancak komünist bilim esaslı kavranışı temelinde kazanılabileceğini öğreniyoruz.

Ee, sömürücü sınıfın bürokrasisi bu, her türlü namussuzluk beklenir diye, işin içinden çıkamayız. Kaldı ki, böyle bir mantık yürütme bizim sorunumuzu çözmez, onların nasıl davrandığı ya da nasıl bir dünyayı özlediği başka birşey, bizim işimizin görülmesi, siyasal sorunumu çözmek başka birşeydir.

Somut durumun somut analizini yapmak gerekiyor. Bir kere bu bürokrasi nasıl bir bürokrasiydi? Kestirmeden burjuva bürokrasisi deyip geçiyoruz ama bu onu yalnızca en son – o da az buçuk – hizmet ettiği sınıfla tanımlıyor, yoksa onun *nasıl* bir bürokrasi olduğunu anlatmıyor. Bunu anlamak için *nasıl* bir toplumun ürünü olduğuna bakmak lazım.

Çarlık Rusyası, kapitalizmin üretici güçleri sosyalizm için anlamlı derecede olgunlaştırdığı, işbölümü ve uzmanlaşmanın gelişmesi temelinde toplumu iyice yoğurduğu, böylece rasyonel düşünce ve davranışın egemen toplumsal bilinç unsurları olduğu bir toplum değildi. Bu toplumun üstünde yükselen ve onu çekip çeviren bürokrasi, tarihin gördüğü en merkeziyetçi, en bürokratik, en asalak, en barbar imparatorluklardan birinin yüzyıllardır biriktirdiği yönetim gelenek ve anlayışlarına göre yapılanmış olan Çarlık bürokrasisi idi. Öyle bir bürokrasi ki, insanların ciğerine işlemiş, üstüne koskoca bir edebiyat yapılmış "*14. dereceden memur* Semyon Sergeyeviç Trofimov" tipinin burnunu sokmadığı, kesif içbayıltıcı bürokrasi atmosferinin kurgusunda duyumsanmadığı bir Rus klasiği var mıdır?

Binlerce güç merkezinin birbiriyle çatıştığı tarihin akışı içinde büyük imparatorluklar öyle kolay doğmamıştır. Devasa genişlikteki coğrafyaları, farklı iklimleri, farklı renkte toplulukları bir çatı altında toplayabilen büyük imparatorlukların bu muazzam siyasal başarıyı göstermelerini sağlayan yönetim gelenek ve anlayışlarının mutlaka ortak yanları olmak zorundadır. Örneğin, bu imparatorlukların yönetim cihazının iç atmosferine baktığımızda, hepsinde, hanedanda cisimleştirilen bir "ilahi güç"e hizmet misyonu görüyoruz. Çünkü, büyük idealler olmaksızın ya da idealize edilmiş idealler yaratılmaksızın büyük güç olunamaz. Yönetici elitlerin, ilahi bir güce hizmet misyonundan, "devlet"e hizmet rasyoneline doğru ilerlemesi tarihte çok daha sonra gelir. Bu, aşağı-yukarı, burjuvazinin kendini ulusal devletler biçiminde örgütlemesine denk düşer.

Çarlık bürokrasisi bir imparatorluk bürokrasisiydi. Devlet işlerinin yaptırıldığı bu toplumsal gurubun içine salınan bütün ideolojik-kültürel süreçlerin nirengi noktası Çar'a bağlılıktı. "Biz Çar'a hizmet ederiz" (ona-buna değil!). Subaylar da öyle, "Çar için ölürüz" (Rusya için değil!). İmparatorluk, bürokrasinin ruh yapısını işte böyle biçimlendiriyor.

Şimdi alın bu bürokrasinin tepesine burjuva Geçici Hükümet'i koyun. Kendini ilahi bir güce hizmete çağrılı sayan bu bürokrasinin nezdinde, Geçici Hükümet'in bakanları bile yakında Çar tarafından hadleri bildirilecek yeni yetme züppelerdi. Üstüne bir de Ekim Devrimi'yle bunlar gidip Sovyet temsilciler gelince bütün dünyaları yıkıldı. "Ayaklar baş oldu, şimdi biz *bunlara mı* hizmet edeceğiz!" Ardından direnişler-sabotajlar geldi.

Olmalıydı-olmamalıydı, haklıydı-haksızdı sorularında durduğumuz yer bellidir. Bu yeri sorgulamaya kalkmak tartışmaya yarar getirmez. Biz yalnızca somut bir durumda, koskoca bir toplumsal gurubun siyasal davranışının altında yatan rasyoneli çözümlemeye, lafı esirgemeyelim, *onları anlamaya* çalışıyoruz. Niye öyle davranmışlar, onları öyle davranmaya götüren iç taşıyıcılar nelermiş, onları yakalamaya çalışıyoruz. Böylece, tarihin garabetlerinden, şans ve kaza unsurlarının cilvelerinden, özgüllüklerden, çarpık yansımalardan sıyrılıp teoriye, gerçek bilgiye daha çok yakınlaşmak istiyoruz.

Buraya kadar Çarlık bürokrasisi için söylediklerimizin mefhum-u muhalifini düşünürsek şu yargıya varırız. Eğer Ekim Devrimi, kapitalizmin insan ilişkilerini yeterince yoğurduğu ileri bir ülkede yapılsaydı, yeterince rasyonelleşmiş-profesyonelleşmiş bir burjuva bürokrasisi için yeni siyasal yöneticilerle çalışmak çok fazla sorun teşkil etmeyebilirdi. Böyle dediğimizde yerinden fırlayıp feryad edecekler olacağı için bürokrasi üstünde biraz daha duralım.

Bürokrasi bir sınıf değildir

Çünkü başta belirttik, gördüğü işlevin üretim süreci ile *doğrudan* bağı yoktur. Yaptığı iş, devletin varlığıyla bağlıdır. Devlet var olduğu *sürece* ve *kadarıyla*, bürokrasi de vardır. Devlet ise toplumun sınıflara bölünmüşlüğünün itirafıdır. Dolayısıyla bürokrasi, kendisi bir sınıf olmamasına rağmen, toplumun sınıflara bölündüğünü öngörür ve sınıflarla birlikte, ama egemen olanın yanında varlık koşullarını bulur. Egemen olanın yanındadır, çünkü devlete sahip olan sınıfın ona iş vermesi bir çıkar ilişkisi yaratır. Demek ki, bürokrasinin varlık koşulu şu ya da bu çeşit egemen sınıfla değil, fakat genel olarak sınıf egemenliğiyle, hangi sınıf egemense o sınıfın ona iş vermesiyle bağlıdır. İşin bu yönü, yeterince rasyonelleşmiş bir bürokrasinin işçi sınıfına da hizmet verebileceğini anlatır.

Ancak işin bir de öteki yönü var. Bu tam da "gidene ağam, gelene paşam" değil. Giden kim, gelen kim, ona da bakmak lazım. Giden burjuvazi, azınlık sınıf, gelen proletarya çoğunluk sınıf ya da giderek çoğalıp bir noktada bütün toplumu içine alacak olan sınıf. Oysa bürokrasinin varlığı, yönetimi, yönetim ise yöneten bir azınlığı ve yönetilen bir çoğunluğu öngörür. Hal böyle olunca, proletarya diktatörlüğü devletinde, bürokrasinin çoğunluk sınıfın emrinde oluşu ile, yönetilecek bir çoğunluğun varlığı temelinde anlam bulan nesnel konumu arasında bir çelişki doğar. Çoğunluk, devletine daha derinden sahip çıktıkça, devlet işlevini, oraya atadığı aracıları ortadan kaldırarak doğrudan ele aldıkça, bürokrasinin hareket alanı daralmaya, ölüm çanları çalmaya başlar. Bu yüzden, proletarya diktatörlüğü devletinde bürokrasi, devlete sahiplilik mekanizmasıyla ana işveren, ama aktif yığın demokrasisiyle de onu ipten atmaya çalışan efendisine karşı, işçi sınıfına karşı nesnel bir direniş mevzisi anlamını taşır. Bu mevzi sınıf savaşıyla denetim altında tutulmazsa, bürokrasi, toplumu yönetilecek çoğunluğun ve yönetecek azınlığın olduğu sömürücü düzene doğru çekiştirir.

* * *

Ekim Devrimi ve ertesi yılların biçimlenmesini çözümlemeye girişmek ancak uzun bir çalışmanın kapsamına girebilir. Bu çalışma, *" Sol" Komünizm* kitabının yazıldığı döneme ışık tutmayı amaçladığı için, konuyu düşünmede bazı hareket noktalarına değinmekle yetindik.

Dileyen *" Sol" Komünizm: Bir Çocukluk Hastalığı* kitabı oportünizmdir diye konuşmaya devam etsin. Bunlar kendi yüzlerini sergilemekten başka bir işe yaramıyorlar. *" Sol Komünizm" Bolşevik Partisi'nin 20 yılı aşkın mücadele dersleri üstüne oturmuş bir yapıttır.* Rusya'nın özel koşullarının dayattığı aceleciliklere karşı yazılmıştır. Kitaptan, aceleciliklerin panzehiri olan işçi sınıfının tarihsel yürüyüşüne derin güvenin ancak komünist bilim esaslı kavranışı temelinde kazanılabileceğini öğreniyoruz.

Siyaset sanatında kendini gösteren Marksizmi Rusya özgülünde olanlarla eşitlemek yanlıştır. Onun için Ekim Devrimi deneyinden, yeni siyaset sanatının bu somut-özgül uygulanışından evrensel olanı (teoriyi) süzüp çıkarmayı bilmek görevdir. Sonra da, bu teoriyi, hem ülkenin ve her dönemin kendine özgü koşulları altında uygulayabilmek için siyaset sanatında ilerlemek gerekir. Bilim, kendine özgü yöntemleriyle çalışıp öğrenilebilir. Siyaset sanatı ise, yaşamın her alanında, an be an verilen örgütlü kavganın *içinde*, yalnızca bu yöntemle geliştirilebilir. Birbiriyle karşılıklı etkileşim içinde, birbirini destekler tarzda gelişen bu ikisi, işçi sınıfını kurtuluşa, insanlığı komünizme götürecek olan komünist siyaseti oluşturur.

Dergi ve kitaplarımızı satmak, binlerce abone bulmak üzere

HAYDİ, PAÇALARI SIVAYALIM!

Bütün yaratıcılığımızı kullanarak, bütün olanakları zorlayıp, yeni olanaklar da yaratarak *yayınların dağıtımını artırmalıyız.* Binlerce yeni okuyucu ve abone bulmalıyız. Görüşlerimizi, örgütsel güce dönüştürebilmek amacıyla *yaymalıyız!*

Dünya çapında karşı-devrim gelişirken, Türkiye'de koşullar büyük bir hızla komünist partisine yeni olanaklar, fırsatlar yaratmaktadır.

Öte yandan, partimizin 7.Kongre'sinde kabul edilen "Yeni Dönem Parti Çalışması Üzerine" başlıklı kararda şöyle bir değerlendirme var:

"Parti örgütümüz ortamın gerisinde kalıyor, fırsatlar kaçıyor. Fırsatlar tükenmez, ama her gün de çıkmaz. Çıktığı zaman bunları doğru kullanıp, sonuç almak gerekiyor. Parti ortamın gereklerine uygun davranırsa, ideolojik birikimi hızla örgütsel güce dönüştürme şansını yakalar, ülke çapında parti olma yolunda hızla ilerler, sınıfa öncülükte pratik olarak da aday olduğumuzu gösterebiliriz." (*İşçinin Sesi*, Sayı:415, 19 Nisan 1991)

Bu paragrafın ana fikirlerini şöyle sıralayabiliriz: a) Güçlü ideolojik bir birikime sahibiz. Ama, b) onu henüz ideolojik güce denk bir örgütsel güce dönüştürebilmiş değiliz. Çünkü, c) ortamın gerisinde kalıyor, dönemin gerektirdiklerini yapmıyoruz.

Burada hepimiz şapkamızı önümüze alıp düşünelim, kişisel, örgütsel bir durum değerlendirmesi yapalım.

İdeolojik güç, illegal ya da legal olarak basılmış yayınlarımızdan, merkez organımızdan geliyor. Bu yayınların olabildiğince geniş kesimlere dağıtılması için ne yapıyoruz? Yalnız ve yalnız partimiz Türkiye Komünist Partisi tarafından geliştirilen ve savunulan görüşlerimizin endüstri işçilerine tanıtılması için hangi girişimlerde bulunduk?

Evet, şapkamız önümüzde, önce *kendimize* yanıt verelim:

Merkez organı kaç adet çoğalttık? Kaç fabrikada, işyerinde, kaç üniversitede dağıttık?

Legal yayınlanmış kitapların baskıları okuyucuların bizim dışımızdaki isteğiyle satılıp tükenirken, biz bu kitaplardan kaç adet sattık. Kaç kez propagandasını yaptık? Legal yayınlara kaç kişiyi abone ettik? Her sayısından bölgemizde kaç adet satıyoruz?

Yayınlarımızı okuyan, görüşlerimizi olumlu bularak partimizin öteki görüşlerini de öğrenme arayışı içine giren kaç kişiyi partinin yakın çevresine kazanabildik?

Bastırdığımız her kitap, tüm ülke çapında işçiler, devrimci aydınlar, Alevi toplumu üzerinde son derece olumlu etki yapar ve çok sayıda namuslu insan, çölde su bulmuş gibi, partiyle ilişki kurmaya çalışırken, o partinin üyeleri ve sempatizanları olarak bizler, bu gelişmeyi hızlandıracak ne gibi girişimler yaptık?

Geceler, toplantılar düzenleyip kitaplarımızı sergiledik mi? İşçi kahvelerinde elden kitap satışı örgütledik mi?

İşte, yukarıdaki kongre değerlendirmesi, örgütün tümü açısından "neler yaptık, neler yapmadık"ın açık seçik yanıtını veriyor. "Parti örgütümüz ortamın gerisinde kalıyor" diyor!

Buradan bir tek sonuç çıkmalı. Tüm yoldaşlar, tüm örgüt yöneticileri, kendilerine bir tek soruyu sormalı ve pratik yanıt getirmeliler: NE YAPMALI?

Sorun teknik olanaksızlık değildir. Asıl olarak görevin önemini *kavramama* sorunudur. Ve ne yapılması gerektiği de, herkesin bildiği bir sırdır, yoldaşlar! Paçaları sıvamalı, bütün yaratıcılığımızı kullanarak, bütün olanakları zorlayıp, yeni olanaklar da yaratarak *legal yayınların dağıtımını artırmalıyız.* Binlerce yeni okuyucu, yüzlerce abone bulmalıyız. Görüşlerimizi, örgütsel güce dönüştürebilmek amacıyla *yaymalıyız!*

Yoldaşlar, komünist partisi eylem örgütüdür. Varlık nedeni, en önemli proleter enternasyonalist görevin, yani kendi ülkesinde devrimin gerçekleştirilmesidir. Parti, elindeki bütün olanaklardan, işçi sınıfını bu hedef için hazırlamada yararlanır. "Yaşamın bütün yönlerini aydınlatan ve yığınların olabildiğince geniş katları arasında yürütülen siyasal ajitasyon çalışması," partinin "eyleminin başlıca içeriği, bu eylemin yoğunlaşma noktasıdır." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İng. basım, c.5 s.516) (abç)

Hem bu nedenle, hem de içinde bulunduğumuz koşullar dolayısıyla, sorumluluğumuz eskisinden daha büyük, görevlerimiz daha ağırdır. Dünya sosyalist sisteminin çöktüğü, dünya çapında karşı-devrim ve gericilik rüzgarının estiği bir dönemde kavga veriyoruz. Hedefimiz, dünya burjuvazisinin anti-komünist propagandası ile bunalan halk yığınlarının *gönlünü ve kafasını kazanmaktır.* Bu hedefe mutlaka ulaşmalıyız. Partimizin güçlenmesi, devrim ve demokrasi kavgasının zafere ulaşması, *herşey* bununla bağlıdır.

Devrimci, atılımlı, saldırgan çalışma anlayışının açmayacağı kapı, bulamayacağı yöntem yoktur. Hiçbir şey yapamasak bile, yayınlanmış kitapları ve legal yayınları gidip dağıtımcıdan alabilir, fabrika fabrika, ev ev, köy köy dolaşarak, hem satıp hem abone kaydedebiliriz. Bu ziyaretler yığın bağlarımızı olağanüstü artıracak, aslında ne kadar büyük bir gücün desteğine sahip olduğumuzu gösterecektir.

Girişimli çalışmayla, bize yardımcı olan, kavgamıza sempati ile bakan yeni insanları işçi sınıfının davasına kazanmış olacağız. Çevremiz hızla büyüyecek. İşlerin yoğunlaşmasıyla, parti birimlerinde işbölümü daha da gelişecek, daha çok sayıda partili ve sempatizan işe katılacaktır. Örgütsel çapımız, gücümüz büyüyecektir!

Çalışmalarımızı hedefli yürütürsek, bizden sonraki kuşaklara aktaracak önemli bir çalışma alışkanlığımız daha olacaktır. "Belirlediğimiz sürede kaç kitap, kaç dergi sattık? Nerelerde sattık? Bundan sonraki sürede hangi yeni bölgelerde satış, abone kaydı yapacağız? Kimleri yakın çevremize kazanmayı hedefliyoruz? Bu sorulara yanıt vererek, düzenli, planlı ve hedefli çalışarak *yayınlarımızı satmak, abone kaydetmek, ivedi görevimizdir!*

7.Kongre önümüze yerine getirilmesi mutlak gerekli görevler koymuştur. Haydi paçaları sıvayalım.

İşçinin Sesi

SOL KOMÜNİZM EĞİTİM SORULARI

I. ve II. BÖLÜM

1. Ekim Devrimi'nin uluslararası önem taşıyan (evrensel- her devrimin taşımak zorunda olduğu) temel çizgileri nelerdir?
2. Devrim sonrasında burjuvazi ne gibi dayanaklardan güç bularak proletaryaya karşı direnebilir?
3. Partide disiplin nasıl sağlanıp güçlenir?

3. BÖLÜM

1. Şubat 1917'de Rusya'yı dünyanın en demokratik burjuva cumhuriyeti yapan toplumsal-siyasal olgu nedir?
2. Bolşeviklerin Sovyetler'de gördüğü ve bütün ülkelerdeki devrimlerin yaşamak zorunda olduğu şey nedir?

4. BÖLÜM

1. Küçük burjuva devrimciliğinin tanımı, toplumsal tabanı, tezahürü nedir? Teorik esinlendiricisi olan anarşizmi komünizmden ayıran temel anlaşmazlık noktası nedir?
2. Bolşeviklerin Sosyalist Devrimciler Partisi'ne karşı savaşım yürüttüğü üç temel nokta nedir?
3. Parlamentoyu boykot taktiği hangi koşullarda geçerlidir?

5. BÖLÜM

1. Modern toplumda sınıflar, siyasal savaşı partileri eliyle verir. Bu partileri, dolayısıyla siyasal savaşı kimler yönetir?
2. Parti yönetiminin izlediği siyasetin sınıfa uygun olup olmadığının denetlenme ve sınanmasının olağan yolları nelerdir?
3. Parti ilkesi ve parti disiplinini yadsıma ile neyi yadsımayı Lenin eşit tutuyor?

6.BÖLÜM

1. Lenin bu kitabı neyi *yapmayı* amaçlayarak yazmıştır?
2. Kapitalizmin miras bıraktığı işçi sınıfının birkaç nesil içinde değiştirilemeyecek olan özellikleri nelerdir?
3. İşçi sınıfının gelişmek için varoluş koşullarından ve kendiliğinden kaynaklanmayan nelere ihtiyacı vardır?
4. Lenin, proletarya diktatörlüğü altında kapitalizmden sosyalizme geçişin temel koşullarından sözediyor ve bu koşullardan birinin ne olduğunu anlatıyor, o koşul nedir?
5. Kitabın (Türkçe basım) 52. sayfasında bir sendika tanımı var, nedir?

7.BÖLÜM

1. Parlamenterizmin zamanını doldurduğu tezi hangi ölçekte anlamlıdır?
2. Parlamenterizmin siyasal olarak zamanını doldurduğunu hangi olgudan anlarız?
3. Rusya'da sosyalist devrime başlamayı kolaylaştıran özgül koşullar nelerdir?

8. ve 9. BÖLÜMLER

1. Sınıf, meşru uzlaşma ile ihanetçi uzlaşmayı birbirinden ayırma yetisini hangi süreç içinde kazanır?
2. Siyasal önderlik bu yetiyi nasıl, hangi araç ve yöntemlerle kazanır? Bunda parti örgütünün rolü nedir?
3. Genel olarak siyasette (gelmiş-geçmiş bütün sınıfların geliştirdiği siyaset sanatında) uzlaşma ihtiyacı nereden kaynaklanır? (Bölümde bir ipucu var. Bu ipucundan yola çıkarak ve strateji kavramına başvurarak tartış.)
4. Üçüncü soruya ek olarak, özel olarak komünist siyasette uzlaşma ihtiyacı nereden kaynaklanır?
5. Devrimin temel yasası nedir?

10. BÖLÜM - BAZI SONUÇLAR

1. 1905 Devrimi neleri gözler önüne sermiştir?
2. Birinci paragrafta bir "sovyet" tanımı var, nedir?
3. Bu tanımdan hareketle özel olarak burjuva parlamenterizminin, genel olarak burjuva demokrasisinin mezar kazıcısı, varisi, selefi nedir?
4. Bu soru dizi bir İDHD çağrışımı yapıyor mu? Yapıyorsa nasıl?
5. Komünizmin temel ilkeleri (komünizmin tasviri- betimlemesi değil, yaşadığımız çağda bir hareketin komünizme yönelip yönelmediğini tayin eden temel ilkeler) nelerdir?
6. Bu temel ilkeleri hayata geçirme hedefine neden dünya çapında aynı taktik kurallarla ulaşılamaz? Dolayısıyla ne yapılmalıdır?

Kızıl 1 Mayıs'ımız h rk si değiştirdi

1 Mayıs işçi bayramımız kutlu olsun.

Ben yıllardır işçi sınıfını ve komünistliği savunurdum ama eksik olan birşeylerin varlığını hep hissediyordum. 1977'de Almanya'ya geldim, orada devrimci arkadaşlarla tanıştım, işçi sınıfının mücadelesine yardımcı olabilmek için çalışmalarına yardımcı olmaya başladım. Ve bu çalışmalar içinde dernek başkanlığına geldim. Türkiye'ye döndüğümde de mücadeleye devam ettim. 1985'de Fransa'ya geldim.

İçinde bulunduğum *Halkın Kurtuluşu* örgütünde arkadaşların yüzde 70'i Alevi olmasına rağmen, Alevilik konusu ele alınmıyordu. Bir gün seminer toplantısında, Alevilik üzerine soru yönelttim. Bunun üzerine arkadaşlardan gelen ilk tepki "sen niçin Alevilik konusuna değiniyorsun?" oldu. "Ben bir Aleviyim. Aleviliğin 1000 yıla yakın bir geçmişi var. Aleviliğin yolu komünistliktir" dedim. Bana birşey demedikleri gibi, konuşmamı kestiler.

Sonraki günlerde bir arkadaşımla beraberken, arkadaşım "burada *İşçinin Sesi*'nden arkadaşlar var, gel onlarla sohbet yapalım" dedi, FİB'e girdik. Orada sohbete başladık. "Aleviler hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordum. Yoldaş bana, "Aleviler ve işçiler devrimlerde birdirler" dedi ve bana çıkan yayınlardan verdi. Yayınları okuyunca çok etkilendim. Ve o günden sonra ölene kadar *İşçinin Sesi* ile birlikte Türkiye işçi sınıfı için çalışmaya kendime söz verdim.

1 Mayıs için yoğun çalışmaya başladık. Gece-gündüz, yememizden- içmemizden özveride bulunarak hazırlandık, bildirilerimizi her yere dağıttık. Kimimiz dernekte yatıp, kalktı. 8 kişi, alanı 4 metre kare olan bir foyerde (Fransa'da işçi odalarının bulunduğu işçi bloklarına verilen ad) sabahlara kadar hazırlıklarımızı yaptık.

1 Mayıs günü FİB'in önünde toplanarak, alana yürüyerek girdik. Yürüyüş boyunca arabamızdaki megafondan hem sloganlar atıldı, hem konuşmalar yapıldı. "Aleviler devrimciler devrimlerde birdirler", "en büyük işçi sınıfı başka büyük yok", "işçiler birleşin iktidara yerleşin", "tek silah parti, tek yol devrim", "demokrasi işçilerle gelecek", "Kürt halkının yeri işçi sınıfının yanıdır" sloganlarını kortejimiz kızıl bayrakları dalgalandırırken, bütün gücüyle haykırdılar. Yürüyüş sırasında, geçtiğimiz kalabalıklar bize alkışlar yaptı. Başka örgütlerin kortejlerinde yürüyen arkadaşlardan kortejimize katılanlar oldu. Hatta başka bir kortejde flama taşıyarak yürüyüşe başlayan bir işçi arkadaş geldi şöyle dedi: "en ağır flamanız hangisiyse onu taşıyarak sizinle yürümek istiyorum" ve bütün yürüyüş boyunca aldığı en ağır flamayı bir saniye bile elinden bırakmadan bizimle yürüdü.

1 Mayıs çalışması görüşlerimizin daha çok yere yayılmasını ve bu görüşlere sempati duyulmasını artırdı. Bu çalışma aynı zamanda "*İşçinin Sesi*" diye bir dernek yok artık diyenlere de cevap oldu. Amacımız, tüm işçileri, Alevileri, Kürtleri ve ezilen halkı tek bir noktada toplamak ve devrime yürümektir. Bizler bu kaleyi terketmeyeceğiz.

Fırat Çağlar

Haksızlıklara tahammül yok

İşçinin Sesi'ne nasıl katıldım, daha önce ne gibi faaliyetlerde bulundum, biraz size bunlardan bahsetmek istiyorum.

Ben 27 Nisan 1991'e kadar *Halkın Kurtuluşu*'nun sempatizanı idim. *İşçinin Sesi*'nden arkadaşlar kaldığım foyere geldiler, evde tartışmalar oldu. Doğrusu *İşçinin Sesi*'nin Alevilik üzerine getirdiklerine çarpıldım. Ondan sonra derneğe gittim, yönetim kuruluna birlikte çalışmak istediğimi söyledim. 1 Mayıs çalışmalarına katıldım, işçi evleri ziyaretlerine giderek, işçilerin *İşçinin Sesi* ile yürümeleri gerektiğini anlattım, pankartların yazılmasına yardım ettim.

Gittiğimiz evlerdeki Alevi arkadaşların çoğu bizimle beraber yürüdü. Yürüyüş çok güzel oldu, kıpkızıldı. Biz çalışmamızı böyle sürdürdüğümüz sürece daha nice kızıl, çoşkulu ve sel gibi 1 Mayıs'lar göreceğiz.

Kısa bir süre önce *İşçinin Sesi*'nde yer aldığım halde çok mutluyum. İnanıyorum ki, benim gibi doğruyu seçecek binlerce yoldaşlarımız daha gelecek. Herkes görecek ki, *İşçinin Sesi* doğru yolda gidiyor, haksızlıklara tahammül edemiyor. İşte o zaman hakkımızda ileri-geri konuşan örgütler, bizim değindiğimiz konulara değinecekler ve bizim yolumuzdan gelecekler.

Erol Üsküplüoğlu

Yola birlikte gidiyoruz

Bundan bir süre önce Dev-Sol sempatizanı idim. *İşçinin Sesi* ile tanışmam, arkadaşların 1 Mayıs dolayısıyla ev ziyareti yapmaları sayesinde oldu. Hep beraber tartıştık, birbirimize düşüncelerimizi anlatarak, görüş alışverişinde bulunduk. Bu tartışmalar beni 1 Mayıs çalışmalarında *İşçinin Sesi*'ne kattı. 1 Mayıs için kendimize hedefler koyduk, heyecanla gece-gündüz hazırlandık.

Yürüyüş sırasında gördüm ki, başı en dik ve kızıl olan, görüşlerini bangır bangır bağıran tek örgüt bizim görüştü. 1 Mayıs öncesi yapılan özverili çalışma sonunda benim gibi birçok arkadaş yeni katılmıştı. 1 Mayıs sonrası yaptığımız toplantıda herkes sevincini ve bu güzel ideolojinin daha çok insana yayılması için böyle çalışmamız gerektiğini belirtti.

Yolumuz doğru. Bu yolun dolması için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Tufan Sevinç

Hep beraber dedik

Önce *İşçinin Sesi*'ni çıkaran yoldaşlara çalışmalarında başarılar dileriz.

1 Mayıs dünya işçi sınıfının birlik, dyaanışma ve mücadele günüdür. Emperyalizm ve dünya gericiliği 1 Mayıs'ın bu içeriğini boşlatmaya çalışıyor. Biz ise 1 Mayıs'larda sesimizi daha da yükseltiyoruz.

Fransa'daki 1 Mayıs hazırlıklarına dünün kısa bir değerlendirmesini yaparak başladık. Özel konularını örgüte zarar verecek derecede büyüten ve sonra da zararları yıkıcılık durumuna gelince örgütsüzleştirilen bir takım üyeleri de kısaca konuşup işe daldık.

Her birey mensubu olduğu sınıfın çıkarları doğrultusunda hareket eder. Biz işçiler de, sınıfımızın çıkarlarını savunmak zorundayız. Bu bilinçle başlayan TKP'yi işçilere tanıtma, işçileri partiye kazanma çalışmamız çok başarılı oldu. Bunun en büyük nedeni de, partimizin asırlardan beri kaynayan bir yara olan Alevilerin sorunlarına parmak basması oldu. Fikirlerimiz işçiler tarafından sevinçle karşılandı.

Bizler yeni katılan yoldaşlardanız. Fakat birbirimize hiç yabancılık çekmeden, uyumlu bir çalışma yürüttük. Yoğun çalışmalar bizi birbirimize daha çok tanıttı.

Artık o gün gelmişti. Akşamdan işçi evlerine giden yoldaşlar guruplarıyla beraber gelmeye başladılar. Erkenden dernekte buluştuk. Yürüyüşümüz canlı geçti, sloganları dikkat çekti. Çeşitli örgütlerin katıldığı yürüyüşte, Alevilerin üzerindeki baskılara karşı çıkan yalnız biz idik. Bitiş yerinde semah çektik. Sonra derneğimizde günü değerlendiren toplantı yaptık. Gecenin geç saatlerine kadar toplantımız sürdü.

1 Mayıs'ı başarılı bir şekilde geçirdik ama önümüzde daha yapılması gereken yığınla iş var. Tüm ezilenleri sınıf savaşında yanımıza alacağız. Bu çalışmalarda gençliğin önemini de biliyoruz. Ona göre çalışacağız.

Derviş Çağlar, Çağdaş Özgü

Işıl ışılız

1 Mayıs çalışmalarına Nisan ayının ilk haftasında TKP afişlerimizi her tarafa yapıştırarak başladık. Bir süredir FİB çalışmalarında bir duraklama olmuştu. Etrafımıza, bu durumun geçici birşey olduğunu anlatıyorduk ama bunu anlamayan çok insan oluyordu tabii. Afişlerimiz birçok insanın dikkatini çekti. Kimisi derneğe geldi, kimisi dernek dışında konuştu.

1 Mayıs'a az zaman kalmıştı ki, elimize legal yayın geçti. Foyerlere ziyarete giderken onu da yanımıza aldık. Bu çalışmanın sonunda birçok Alevi arkadaş 1 Mayıs öncesinden yanımıza gelmeye başladı. İlk gelenler, kendi tanıdıklarına ulaştılar, onları da getirdiler. İşçi evlerini gezmeye bu arkadaşlarla devam ettik, bildirimizi dağıttık.

Son dört gün ise çok güzeldi. Yazılacak üç pankartımızı ve yenilenecek bir pankartımızı yazdık. Sabaha kadar bir yandan çalıştık, bir yandan semah yapmasını öğrendik. Görevliler için TKP kollukları diktik. Çocuklar için 1 Mayıs'ın harflerinin yazılı olduğu gömlekler diktik.

1 Mayıs sabahı arkadaşlar erkenden derneğe geldiler, hep birlikte kahvaltı yaptık. Toplu halde derneğin önünden yürüyüşe başladık. Yürüyüş bittikten sonra, "gelmek isteyen arkadaşların hepsi derneğimize gelebilirler" diye duyuru yaptık. Derneğe gelen arkadaşlar arasında bir aşık, bir dede de vardı. 1 Mayıs'ı değerlendirdik. Eksiklerimizi ve başarılı yanlarımızı saptadık. Sonra saz çalındı, semah çektik, yemek yedik.

Dernekten herkes büyük bir neşe içinde ayrıldı. Bütün bu süreç hakkımızda fazla konuşanlara da ders oldu.

Zehra Yener

Geldik, gitmeyeceğiz

Bu yıl Fransa'da başarılı bir 1 Mayıs geçirdik. En kızıl kortej bizimkiydi. Katılım geçen yıllarınkinden daha fazlaydı.

Çok kısa bir zaman içinde ve az sayıda yoldaşla başlattığımız 1 Mayıs çalışmalarımızın ürününü aldık. Yoldaşlarımızın ve dostlarımızın özverileri görülmeye değerdi. Birçok insanın ilk 1 Mayıs'ıydı. Aldığımız görevleri hepimiz büyük bir mutluluk ve onur duyarak yaptık.

Yayınlarımızı çalışmalarımızın belkemiği yapmanın önemini gördük. Elimizdeki en güçlü silahımız parti yayınlarımızdı. Bize en çok güç ve insan kazandıran konu ise, Alevilik üzerine görüşlerimiz oldu. İşçi evlerine yaptığımız ziyaretlerde, yemekhaneleri dolduran arkadaşlarla en çok Alevilik üzerine konuşup, tartışıldı. Partimizin doğru görüşlerini işçi arkadaşlara götürdük ve meyvesini de aldık. Gittiklerimizin çoğu 1 Mayıs çalışmalarına aktif katılmaya başladılar. Kortejimizde yürüyenlerin yüzden 90'ından fazlası Alevi arkadaşlardı.

Yürüyüş sırasında ilginç şeyler oldu. Bunlardan bir tanesi de şuydu: Kortejimizden etkilenen ama başka kortejlerde yürüyüşe başlayan bazı arkadaşlar gelip, "kalbimiz sizinle" yürüyor dediler.

Eskiden bizimle beraber olmuş, böylece de işçi sınıfı ile geçici arkadaşlık yapmış olanlardan biri de, yürüyüş öncesinde "bunlar acemi, bu işi yapamazlar" demiş. Yürüyüş sırasında kenardan, köşeden bizi izlediler.

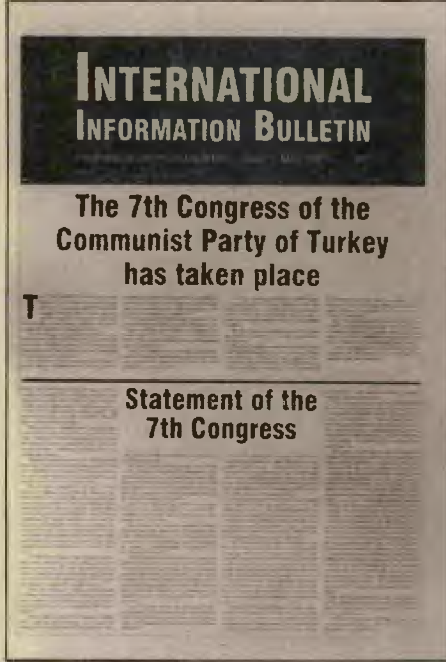
Yürüyüş öncesinde ve sırasında yaşadığımız heyecanları bu satırlarda anlatmak çok zor oluyor. Alanda partimiz herşeyiyle herkesden ayrıydı.

Devrimci örgütler, Alevilik hakkında görüş getiremezlerken, bizim Sünni, Kürt demeden Aleviliği savunma kararlılığımız en başta Alevi arkadaşları mutlu ediyordu.

Davamız insanlık davası. Biz yerimizi bulduk. Şimdi sıra aramıza yeni yoldaşlar katmakta.

Zerrin Öz, M. Şahin, Yüksel Sevda

"Enformasyon Bülteni" yayın hayatına başladı

INTERNATIONAL
INFORMATION BULLETIN

The 7th Congress of the Communist Party of Turkey has taken place

Statement of the 7th Congress

***Uluslararası Enfermasyon Bülteni*'yle Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminin devrimci bayrağı yükseltiliyor, dünyada komünst örgüte olan gereklilik vurgulanıyor.**

Dünya sosyalist sisteminin çökmesi ve dünya komünist hareketinin çözülmesiyle dünyanın bir gericilik ve karşı devrim dönemine girdiğini TKP Merkez Komitesi, Şubat 1990'da yaptığı toplantıda belirlemiş ve bir *Durum Değerlendirmesi* yayınlamıştı.

Durum Değerlendirmesi'nde de belirtildiği gibi, dünya sosyalist sisteminin çökmesiyle burjuvazinin ideolojik saldırıları daha da arttı. Burjuvazi işçi hareketine, devrimcilere karşı yoğun bir antikomünist propaganda yürütüyor. Başta komünistlerin ve sınıfın marksizme ve devrime olan inançlarını sarsmaya çalışıyor.

Yoğun anti-komünist saldırı olumsuz etkilerini de gösteriyor. Siyasetten ayrılma, marksizmin ilkelerinden taviz, reformizme, legalizme kayışlar bu saldırıların doğrudan etkileridir. Burjuvazi anti-komünizm ile emekçi yığınların beynini yıkamaya çalışıyor.

İşte tam da bu nedenlerden dolayı, komünistlerin görevi gericilik döneminin saldırılarına karşı doğru ideolojik konumlarda direnmek, ideolojiyi geliştirmek ve günün ihtiyacı olan doğru siyasetleri üretmektir. Bunun anlamı yoğun bir ideolojik mücadele, çok yönlü bir yayın çalışması demektir.

TKP MK, Şubat 1990'da partinin önüne tam da bu görevleri koymuştur. Geçtiğimiz aylarda partimizin çağrısıyla biraraya gelen TKP, BBKP (Büyük Britanya Komünist Partisi), KABD–KİP (Kuzey Amerika Birleşik Devletleri-Komünist İşçi Partisi) ve İranlı Devrimci İşçiler Örgütü (Rahe Kargar) bugün uluslararası komünist harekete bir platform yaratmak ve bilgi alışverişini sağlamak amacına yönelik *Uluslararası Enformasyon Bülteni* adıyla üç ayda bir yayınlanacak olan bir dergi çıkarma kararı aldılar. Bu dört örgüt vardıkları ortak bir anlayış temelinde dergide yazı yazacak. Yayınlanan yazılar altında imzası olan örgüt için bağlayıcıdır.

Uluslararası Enformasyon Bülteni'nin ilk sayısı 1 Mayıs 1991'de Londra'da yayınlandı. Bülten, İTİB'in düzenlediği ve dört örgütün de katıldığı bir toplantıyla devrimci kamuoyuna tanıtıldı.

Dört örgütün girişimiyle yayın hayatına başlayan *Uluslararası Enformasyon Bülteni*'nin bugün çeşitli ülkelerde burjuvazinin saldırılarına karşın ayakta kalabilmiş, marksizme ve sınıfa olan inancını yitirmemiş tüm devrimci partiler arasında bir bilgi alışverişi işlevini götüren platform dergisi olmasını dileriz.

(Baştarafı 1. sayfada)

koşullarını kavrayamamak ile birlikte bu milliyetçi bilinç, Irak'ta burjuva Kürt liderliğinin ABD emperyalizmi ile işbirliğini aklamaya, bu koşullar altında kurulacak sözde bağımsız bir devleti çözüm olarak görmeye varıyor.

Ayrılmayı desteklemenin koşulları

Ulusal sorunda ayrılma konusunda komünist tutum, her somut olayda toplumsal gelişmenin çıkarlarını ve işçi sınıfının sosyalizm kavgasının çıkarlarını dikkate almaya dayanır:

"Ulusların özgürce ayrılma hakları, belli bir ulusa belli bir zamanda ayrılmanın öğütlenir olup olmamasıyla karıştırılmamalıdır. Proletaryanın partisi bu ikinci sorunu, her özgül olayda bağımsız olarak düşünüp, kararlaştırmalı, bunu yaparken, bir bütün olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarını ve proletaryanın sosyalizm için verdiği sınıf savaşımının çıkarlarını dikkate almalıdır" (Lenin, *Toplu Eserler*, İngilizce Basım, c.24,s.302-303)

Irak Kürdistanı'nda olanlara bu ölçütleri uygularsak ne görürüz? İlk görmemiz gereken nokta, emperyalizmin ana gücü ABD'nin rolüdür. Irak'ta süren emperyalist paylaşım savaşının bir aşamasında, ABD Kürt liderliği ile olan ilişkilerini Saddam Hüseyin'e karşı bir ayaklanma yaratmak için kullanmıştır.

Ayaklanmanın ABD'nin askeri birlikleri işe karışmadan Saddam Hüseyin'i devirmesinin olanaksız olduğunu gördüğü anda da desteğini geri çekmiştir. Kürt işçisine, emekçisine yapılan kırımı önce görmezden gelmiş, ardından, yeni bir çerçevede Irak'a müdahale olanağı doğduğunu gördüğü anda, Kürt-sever rolüne girmiştir. Bugün Irak'ın bir bölümünü askeri denetim altına almaktadır.

Bu durum toplumsal gelişmenin çıkarına mıdır? Hayır. Sınıf savaşının çıkarına mıdır? Hayır.

İkinci olarak, Kürt liderliğinin durumuna bakalım. Hâlâ aşirete dayalı, burjuvalaşmış Kürt beylerine dayalı bir düzeni temsil eden Irak Kürt liderliği, Kürt halkının sömürü ve ulusal baskıya karşı nefretini emperyalizmin savaş arabasına koşmayı baş görev biliyor.

Öte yandan, fırsatını buldu mu, Saddam Hüseyin ile kendi çıkarlarına anlaşma yapmak için girmedik kılık, öpülmedik yanak bırakmıyorlar. Özerkliği cebe attık, Kerkük petrollerini de ele geçirmeye bakalım hesabındalar. Bu liderlik Kürt halkının ve işçisinin düşmanıdır.

"Ezilen ulusların burjuvazisi işçileri aldatmak için ısrarla ulusal kurtuluş sloganlarına başvurur, iç politikalarında bu sloganları, egemen ulusun burjuvazisi ile gerici anlaşmalar yapmak için kullanırlar ..., dış politikalarında halk düşmanı planlarını uygulayabilmek için rakip emperyalist devletlerle uzlaşırlar..." (Lenin, agy, c.22, s.148)

Bu liderliğin altında kurulacak bağımsız bir Kürt devleti toplumsal gelişmenin ve sınıf savaşımının çıkarına mıdır? Tek sözle hayır.

Üçüncü olarak, bugünkü koşullarda kurulacak bir Kürt devletinin bölgede oynaması kaçınılmaz olan rolü görelim. Emperyalist sistemin iç rekabeti keskinleşmiştir. Bunda iki önemli etmen vardır. Birincisi, sosyalist sistemin çökmesi ve Sovyetler Birliği'nin başlıca rakip olmaktan çıkmasıdır. İkincisi ise dünya kapitalist ekonomisinde yaşanmakta olan derin krizdir.

Bu rekabetin ilk büyük silahlı çatışması Körfez savaşı olmuştur ama ardı gelecektir. Kapitalizmin ilerlemekte olduğu ticaret savaşlarına yönelik yolun sonu bellidir. Bu yolun tarihin gösterdiği sonu, dünya ölçeğinde yeniden paylaşım savaşıdır.

Bu rekabet koşullarında Ortadoğu ve petrol stratejik önem kazanmıştır. ABD denetimi altında Irak'da kurulacak bir Kürt devleti, bölgede istikrarsızlığı artırmak, yeni paylaşım kavgalarına gerekçe olmak, emperyalizmin oyunlarında piyon olmaktan başka sonuç vermeyecektir. Bölge halkları arasında düşmanlığı körüklemekten, emperyalizmin paylaşım savaşlarına halkın desteğini sağlama aracı olmaktan kurtulamayacaktır.

Irak'da kurulacak ABD desteğindeki Kürt devletinin bu durumu toplumsal ilerlemenin ve sınıf savaşımının çıkarına değildir.

Komünistlerin görevi

Bu koşullarda işçi sınıfı devrimcilerine düşen görev, böyle bir bağımsızlığı ulusal sorunun çözümü gibi göstermek değil, buna karşı işçi sınıfının bağımsızlığını korumak, onun enternasyonalist bilincini derinleştirmek, devrimci kavgasını yükseltmektir:

"Siyasal demokrasinin istemlerinden bir tanesini bu bakımdan ayırdetmek, özgül olarak ulusların kaderlerini tayin etme hakkını ele alıp geri kalan demokratik istemlerin karşısına dikmek, teoride temel bir yanlıştır. Pratikte proletarya, ancak, cumhuriyet istemi dahil, tüm demokratik istemler uğruna savaşımını, burjuvaziyi devirmeyi amaçlayan devrimci savaşına bağımlı kılarsa, kendi bağımsızlığını koruyabilir." (Lenin, agy, c.22, s.147-152)

Türkiye Komünist Partisi'nin ulusal sorundaki tutumu işçi sınıfının devrimci kavgasına dayanmaktadır ve yalnızca bu kavganın zaferi Kürt ve Türk halkını kurtuluşa götürecektir. Türk, Kürt tüm işçi ve emekçilerinin demokratik istemlerinin ortak bir savaşım kanalında toplanması bu zaferin temel koşuludur.

Ezen ulus milliyetçiliği gibi, ezilen ulus milliyetçiliği de bu ortak savaşın önünde bir engeldir.

Gün, milliyetçiliğe karşı proletarya enternasyonalizmini yükseltme günüdür.

Oktay Bozdağ

